

КАЗ БУКИ КАЗНИ

Никой не е в състояние да удържи силата на една идея, чието време е дошло! ...

ГОДИНА 14, БРОЙ 67, УЧИЛИЩЕН ВЕСТНИК НА СУ "Иван Вазов" гр. Плевен

ноември 2025

Национален конкурс за журналистика „Стоян Михайловски“ – Трета награда – 2013; Първа награда – 2014

Национален конкурс за журналистика „Григор Попов“ – Първа награда – 2016, 2017, 2018, 2020, 2022; Специална награда – 2019, 2020, 2021, 2023

Национален конкурс за журналистика „Гео Милев“ – Първа награда – 2019, 2022; Втора награда – 2020, 2021, 2023

Национален конкурс за журналистика „Григор Попов“ - Голямата награда на община Разград за 2024

Специалната награда за 2025 г. в XIII журналистически конкурс „Григор Попов“, гр. Разград

Цена 1 лев

Честити нова учебна година

Стартирахме учебния процес. Уж сме му свикнали, но все още има какво да ни учуди: нови правила, по-строги мерки за дисциплината, нови забрани. Дали тези промени ни носят само ползи?

Другите акценти:

- Нашите пътувания по „Еразъм“. За емоциите, впечатленията и различните събития ще научите от **стр. 9**
- Къде бях през лятото? Споделят нашите репортери Анна, Мартин и Стефани. Техните забавни разкази ви очакват на **10 стр.**
- Предложения за интересни книги в свободното време можете да намерите на **11 стр.**

ТЕМАТА НА БРОЯ:

ТЕЛЕФОНИТЕ

Разнопосочните мнения на учители и ученици можете да прочетете на **стр. 3,4,8.**

И още...

- ✓ Мартин Ламбев от 2д клас с награда от международен за рисунка в Керала, Индия – **2 стр.**

- ✓ Забавният хороскоп ви очаква на обичайното си място – **12 стр.**

Водещите новини:

- ✓ Елина Мълчиниколова с национална диплома – **стр.6**
- ✓ Мажоретките от клуб „Еуфория“ с участие на Световното първенство по мажоретен спорт в град Задар. Впечатленията си от представянето на състава споделя пред читателите на вестника Надя Тодорова. – **2 стр.**
- ✓ Фестивалът на духовите оркестри в град Плевен и изявата на ученическия духов оркестър – **11 стр.**

- ✓ Отвори врати и новият Център за дигитални създатели. Повече за откриването на СТЕАМ кабинетите ще откриете на **стр.2.**

- ✓ Мигове от тържественото откриване на учебната година. За началото и края на училищния път разказва нашият фотообектив. – **стр. 5 и 6**

- ✓ Как петокласниците виждат Деня на народните будители, ще разберете на **7 стр.**

Konica Digital Photo Express
гр. Плевен ул. Иван Вазов 10А тел: 0878 300 514

СНИМКИ ОТ ТЕЛЕФОН
1,50лв. за 5мин.
0,60лв.

ТЕНИСКА С ЦАМПА
26лв.
16лв.

Чаша
15лв.
8лв.

Изрежете талона, влезте при нас и вземете Вашите отстъпки

„Еуфория“ в Хърватия

Мажоретният ни състав на Световно първенство

Невероятните момичета от нашия мажоретен състав „Еуфория“ за пръв път играха на тазгодишното Световно първенство по мажоретен спорт. То се проведе в град Задар, Хърватия. Ето какво ни разказа ръководителката и хореограф на клуба Надя Тодорова за тяхното представяне и за всички вълнения, които е изпитала заедно с момичетата:

- Госпожо Тодорова, какви са Вашите впечатления от Хърватия и хареса ли Ви?

- Пътувахме с автобус и успяхме да добием представа за държавата. Страната ми хареса изключително много. Това е първото от всичките ни пътувания, в което имаме възможност спокойно да разгледаме и да се насладим на всичко, което ни предлага Задар. Град, който впечатлява, грабва те, остава задълго в съзнанието ти и сякаш те кани да го посетиш отново. Изключително любезни хора срещнахме. Хранехме се в едно прекрасно крайбрежно ресторантче – със страхотна кухня и атмосфера. На 26 септември бяхме в стария град Задар, на брега на Адриатическо море с живописен каменен стар град с тесни улички, които са лъснати до блясък, предполагам от многото посетители. Внушителната градска стена го ограда. Разходката ни по морската алея, от

която се наслаждавах на изумрудени води, в които се виждат рибки и има чудесна гледка към отсрещния остров - беше неповторима Задар е градът с най-красивите залези и с единствения по рода си морски орган. Успях да направя клип на различните музикални акорди, които се чуват под кея. Разбрахме, че под него има настроени тръби с отвори към морето. Движението на водата избухва въздуха и – в зависимост от размера и скоростта на вълната чуввахме тези акорди. Това са безкрайни музикални вариации, изсвирени от морето. С момичетата седяхме на брега и попивахме всяка морска композиция. В стария град се проведе и дефилето на отборите на всички държави участнички в Световното първенство.

- Какъв беше регламентът на състезанието?

- Състезаваме се по специален правилник на Международната федерация

по мажоретен спорт. За всяка категория си има специални изисквания за задължителни елементи, забранени елементи, фигури, престроявания. Начините за работа с уредите - батон и помпон също оказват огромно влияние върху цялостната визия на отбора. Както и излъчването и поведението на мажоретките

- Как бяхте избрани да участвате?

- Участието на Световно първенство е базирано на спечелването на квота. Тя се получава според класирането на явилите се отбори на Европейско първенство, което тази година беше в началото на м. юли в Монца, Италия. Там си извоювахме правото да се състезаваме в шест различни категории. Ние участвахме в пет.

- Как се представи нашият отбор в състезанието?

- На Световното първенство имаме две четвърти места и диплом в категориите: *Класически помпон: джунитър, груп и Класически батон: джунитър, груп - 6, 7, 8 и 9 клас. Две пети места и диплом в категориите: Дуо-трио батон: джунитър* - Леа Рускова, 7 клас и Дария Георгиева, 7 клас; и *Соло туърлинг* (акробатичен) батон: *джунитър* - Мария Арсова, 6 клас. **Едно шесто място и диплом в категория: Соло помпон: джунитър** - Виктория Петкова, 9 клас.

- Какви емоции почувствахте по време на състезанието?

- Винаги се вълнувам искрено, когато съм до моите момичета. Има от всичко – притеснение, напрежение, яд, въодушевление, радост, гордост... За никого не е тайна, че съм изключително строга и вискателна. Не липсвах и изненади от страна на организаторите, които допълнително придават още по-голяма цветност на емоциите ни.

- Кои други отбори Ви направиха впечатление?

- Честно казано по време на състезанието няма голяма възможност за гледане на отборите от категориите, в които участваме, защото чакаме своя ред извън залата, но безспорно отборите на Чехия, Словакия, Хърватия и Полша има на какво да ни научат. Това е 7-и Световен шампионат и 20-и Европейски. Нашият отбор е за пръв път на Световно и за втори път на Европейско първенство. За другите държави е традиция, а за нас е трепетно вълнение – тепърва прохождаме в мажоретния спорт на европейска и световна сцена.

- Как подбрахте композицията и музиката за това състезание?

- Музиката и композициите за груповите изпълнения са изцяло моя отговорност, а за дуетите и солата разчитам изключително на мнението и на момичетата, защото ако те не харесат музиката, няма как да се представят подобаващо. Композицията също е съставена от елементи по правилника и възможностите на състезателките, разбира се. Но кос-

тюмът и музиката са първото нещо, което прави впечатление, затова трябва да са завладяващи. На една от композициите заложих на българско звучене. Използвах „Нещо по-така“ на DEEP ZONE Project, разбира се, като получих тяхното изрично разрешение. Мисля, че се получи добре, защото и костюмът на мажоретките наподобява този на момичетата от клипа.

- С какво тази хореография беше различна от предишните?

- Нямаме право на промяна на повече от 20% от композициите, с които сме се явили на Европейско първенство, както и на състава. Това е по правилник. Така че виждайки оценките на отбора ни от Европейското първенство, съм променила само динамиката на движенията и сме подобрили излъчването и поведението на мажоретките по време на изпълнение на композициите.

- Как мотивирахте момичетата по време на дългите репетиции?

- Не знам дали бих могла да отговоря на този въпрос. Винаги е различно. Опитвам се да им предам моя заряд и част от енергията, която притеждавам. Съветвам ги винаги да искат повече от себе си. Казвам им, че трябва да се гордеят, защото могат и дават много повече от съучениците си. Малко са връстниците им, които могат да се похвалят с толкова пътувания, състезания, награди, позитивно отношение, признание. Това изгражда. Дори тежките тренировки и изтощителни репетиции им помагат по-лесно да преодоляват трудностите, свързани с учебния процес.

- Кое беше най-голямото предизвикателство в подготовката?

- В рамките на 3 месеца да бъдем на Европейски шампионат и на Световно първенство и да се представим достойно, разбира се.

- И на финала как оценявате представянето на нашите мажоретки в Хърватска?

- За мен – блестящо! Всичко, което исках от мажоретките, те го направиха. Гордея се с тях! А това ме вдъхновява и мотивира да не се отказвам.

Ние от екипа на вестника поздравяваме мажоретния ни състав, тяхната ръководителка и всички които са помогнали, за да се случат забележителните успехи. Пожелаваме им да продължават да ни дават повод да се гордеем, а ние ще бъдем винаги до тях, за да разказваме за постиженията им.

Цветина Данчева 11г, Яна Янева 11а, Дария Даскалова, 10д

Пътешествие в Керала

Награда от конкурс за рисунка

Казвам се Мартин Ламбев. Уча в училище „Иван Вазов“ и съм от 2д клас. Още четири-годишен започнах да спортувам карате. До момента имам 16 медала, златна плочка и купа за отборна игра. Също така ходех на шах, откъдето имам няколко грамоти и предметни награди.

Обичам много да рисувам и посещавам школата на госпожа Ананиева, откъдето също имам грамоти и сертификати от различни изложби и конкурси. Благодарение на моите усилия преди месец спечелих и голяма награда от престижен конкурс – Златен трофей и петдневна екскурзия до Индия, една далечна и красива страна. Класирах се сред десетте най-добри участници в категория „Извън Индия“. Масштабният онлайн конкурс е организиран от Министерството на туризма на индийския щат Керала, който се провежда веднъж на четири години и има за цел да популяризира по всички краища на света красотата на природата, богатото културно наследство и забележителностите на щата, известен като „Раят на Индия“.

Първият град, който посетихме от едноседмичната ни програма и в който ношувахме първите два дни, беше Тривандрум. Най-вълнуващият момент там беше церемонията по връчването на златните трофеи, лично от министъра на туризма на Керала – Мохамед Риас. Чувствах се горд и развълнуван, облечен с нашата българска носия и със знамето ни в ръка. Моята творба беше избрана измежду 175 хиляди други от целия свят. Темата на конкурса беше „Животът в Керала“, а аз бях нарисувал плаваща къща – характерна и символична за този щат.

Екскурзията включваше разходка с лодка до красивите острови на Керала. Там обядвахме на борда – вкусна риба и различни ястия от местната кухня, сервирани върху голямо бананово листо. Посетихме и други интересни градове – Монар и Кочи. В Монар ни заведоха до известната чаена плантация – безкрайни зелени хълмове, които изглеждаха като огромно зелено море.

Посетихме и цех за изработване на ръчна хартия и училище за деца с увреждания. Имаше организирано сафари в Гокулам парк, където се запознах с Лука от Сърбия и заедно се наслаждавахме на природата и животните. Посетихме още художествени галерии, църкви, двореца Мантанчери и още много други места, като приключението ни приключи с круиз по залез слънце в Арабско море.

За мен това беше едно красиво, незабравимо различно преживяване, което ще остане завинаги в сърцето ми. Научих много нови неща, срещнах интересни хора и видях невероятни места. „Пътешествие в Керала“ беше не само награда за труда ми, но и вдъхновение да мечтая за още приключения по света.

Мартин Ламбев, 2д

Центърът за дигитални създатели-нови възможности за учениците

На 9 юли, денят в който се навършват 175 години от рождението на патрона на нашето училище- Иван Вазов, открихме най-новият ни Център за дигитални създатели. Той е продължение на STEM центъра, който вече се използва активно от нашите ученици.

Събитието започна в коридора пред кабинета на четвъртия етаж, където мажоретният ни състав посрещна подobaващо гостите с питка и мед. Под новопоставената табела на Центъра за дигитални създатели бе срязана и лентата на кабинета. След това влязохме в залата за дебати, която е първата част от Центъра за дигитални създатели. Госпожа Василева, директорът на нашето училище откри събитието като представи гостите и презентира проекта за новия STEM център. След това дойде мой ред да представя презентацията, която направихме заедно с Мирослав Борисов от 11г. В нея ние показваме възможностите на Центъра и неговото приложение в училище. За мен беше много емоционален момент на притеснение и вълнение, като се

постарах да не ми личи. След като представих презентацията ни, госпожа Василева даде думата на някои от гостите, които изказаха много мили думи и наистина успяха да ни вдъхнат кураж и ни накараха да разберем, че трудът си е струвал. След като гостите разгледаха центъра, те се насладиха на почерпка в едно от местата, предназначено за отход в училище.

Центърът за дигитални създатели се състои от две зали: зала за дебати и медийно студио. Всяка от тях разполага с високо технологично оборудване. Залата за дебати е най-голямото помещение от центъра за дигитални създатели. В нея е разположена голяма маса, оборудвана с микрофони и лаптопи. В тази зала има и екранна стена, изградена от 9 екрана както и тъчмаса с два компютъра. Тази зала може да се използва както за провеждането на часове по информационни технологии, така и като зала, в която екипът на нашия вестник да обсъжда бъдещите си творчески планове. Медийното студио пък е мястото, на което можем да изпълняваме тези

идеи и да модернизираме все повече съдържанието си. То се състои от две основни части- звукозаписно и видео-записно студио. Студиото за звукозапис разполага с висококачествени микрофони и таблет, който да управлява звука. Там можем и да намерим едно интересно кубче микрофон. То също може да записва звук, но можем и да си го предаваме помежду си, без да има повреда. Именно това е и мястото, на което редакционният екип на вестника ще може да провежда своите бъдещи интервюта. Студиото за видеозапис е мястото, на което учениците могат да записват своите клипове, като могат да използват и зелената стена, за да се сложи картина или видео като фона на говорещия. Оттам може и да се предава на живо в YouTube канала на нашето училище. Целта на този кабинет е да помогне на учениците да се развиват, използвайки максимално дигиталните си умения. Проектът ще спомогне и за насърчаване на екипната работа между ученици и учители, като така ще развиват своите комуникативни способности. Чрез този кабинет ще се разгърнат и дигиталните медии на училището, които също са поддържани от негови възпитаници. Също така в медийния център ще се провеждат бинарни уроци, които ще развиват медийната

грамотност на учениците, ще се разглеждат теми като фалшиви новини и дезинформация, реклама.

Екипът, който работи по това събитие е съставен от: Цветина Данчева и Мирослав Борисов, 11г (презентация), Кристиан Ангелов и Стелиян Дечев, 10 г (режисьори на пулта), Иван Данчев, 11г (снимки). Учителите, които най-активно се включиха са: Йончо Йончев, Диана Йончева, Ниагара Георгиева, Ивелина Танева и Цветослава Горанова. Благодарим им много за помощта и вярвам, че нямаше да се получи същият резултат, ако някой от екипа ни липсваше. Цялото събитие

се излъчваше на живо в YouTube канала на училището ни, предназначен за този Център за дигитални създатели. Там можеше да ни гледат всички, които не присъстваха на откриването. Центърът за дигитални създатели е място, на което можем да покажем наистина големите си възможности и да развиваме талантите на учениците в нашето училище. Ние сме благодарни, че имаме тази възможност и ще се опитаме да оползотворим всички тези предимства, които ни носи това новопостроено пространство в нашето училище.

Цветина Данчева, 11г

Новата европейска мечта

Въпреки че Европа е континент с богата история, силни социални системи и демократични ценности, в момента тя не успява да задържи най-талантливите си млади хора. Настоящата реалност е белязана от икономическа фрагментация, която спъва иновациите, от тромава бюрокрация и от висока младежка безработица в много държави членки. Младите европейци често се сблъскват с липса на достъпни жилища в големите градове и с илюзията за по-добри възможности отвъд океана – особено на динамичния, макар и несигурен, американски пазар. Вместо да бъде световен лидер, Европа рискува да се превърне в „музей“, от който талантът изтича, търсейки по-голяма скорост, по-високи заплати и по-малко регулации другаде. Тази ситуация изисква радикална промяна в посоката.

Много млади европейци са заслепени от Американската мечта. Вярата, че всеки, независимо от произхода си, може да постигне успех, богатство и социално издигане чрез упорит труд и решителност. Този идеал, който символизираше безгранични възможности, днес е силно компрометиран: той обещава материално богатство, но често води до екзистенциален стрес, парализиращ дълг към образованието и несигурност в здравеопазването. Европа има повече потенциал да изпълни и усъвършенства тази мечта, тъй като тръгва от позицията на универсална сигурност. Европейските социални системи вече премахват най-големия риск от фалит и провал. Чрез радикална трансформация Европа може да надгради тази спокойна сигурност с възможност за личностно развитие, превръщайки я в истинска, където цената на успеха не е психическо здраве и време. Дошло е времето за нов глобален модел, който цени човека над печалбата. Тази бъдеща Европа ще засенчи Съединените щати като световен

пример за Мечтата за Себеосъществуване. Тя дава приоритет на универсалните социални услуги, изгражда икономика на достойнството и насърчава общностната култура. Основата на тази Нова европейска мечта се крие в икономическа трансформация, съчетана със защита на времето. Вместо да се фокусира единствено върху икономически растеж, тази Европа ще изгради икономика на достойнството, чиято основна цел е да осигури универсални базови услуги (здравеопазване, образование, транспорт и достъпно жилище), намалявайки ежедневния финансов стрес. Това освобождава най-ценния човешки ресурс – времето. Младите хора ще имат възможността както да работят, така и да си позволят отпуск за личностно развитие, грижа за семейството и участие в културни проекти. Целта е не просто да се работи повече, а да се живее по-пълноценно, да се даде път на творчеството, хуманитарните науки и изкуствата.

Също така това по-добро бъдеще се дефинира от справедливостта на общността и културната свързаност. Административните бариери, които в момента разделят европейските нации, са напълно премахнати, създавайки не просто единна икономическа зона, а единно културно поле. Младите хора се насърчават чрез стипендии за обмен не само за работа, но и за доброволчество, изучаване на местни занаяти и изкуства. Жилищните политики не просто стабилизират цените, но създават многофункционални общностни пространства, където се смесват поколения и култури. Този фокус върху качеството на взаимоотношенията, демократичната отчетност и лесно достъпните универсални системи за грижи правят европейската кариера фундаментално по-привлекателна от високостресовия труд, фокусиран върху изолацията, често изискван другаде.

Определящата характеристика на

Европа е нейната роля като социална и екологична лечебница. Психичното здраве е третирано като абсолютен приоритет и универсално право, с лесен достъп до терапия и превенция. Градовете се препроектират като „20-минутни градове“ с достъп до зеленина, чист въздух и тишина, признавайки лечебната сила на природата. Всяка компания е задължена да осигурява време на работниците си за граждански ангажимент или екологично доброволчество, за да се възстанови връзката между човека и неговата общност и среда. Този хуманистичен подход към прогреса – където благосъстоянието на човека е в хармония с благосъстоянието на планетата – осигурява дълбочина на целта, която старата „Американска мечта“ никога не е могла да предложи.

Визията за Нова европейска мечта е план за хуманно бъдеще, което съчетава европейската етика на колективната сигурност с духа на човешкото творчество и себепознание. Чрез интегриране на стабилни социални мрежи, насърчаване на безгранична транснационална мобилност и фокусиране върху психичното здраве и екологичната мисия, Европа може да трансформира своята борба за задържане на таланта в глобално предимство. Тази смела визия гарантира, че младите хора имат не само шанса да успеят, но и свободата да търсят смисъл, което ги превръща в поколение, което никога няма да иска да напусне своя континент.

Цветелина Христова, 126

Често забравяме, че дори незначителна на пръв поглед дума може да остави дълбока следа. „Лоша рана заздравява, но лоша дума не се забравя“ народна мъдрост, която навярно всички сме чували, но дали вникваме в смисъла ѝ? Тълкуването ѝ ни разкрива истинската те-

Тежестта на думите

Колко струва едно изречение?

жест на раняващите думи. Винаги трябва да сме честни, но сдържани, докато го правим. Последствията от нашите непремислени думи могат да ни костват много. Колко пъти сме казвали нещо от емоция, без да мислим, и после сме съжалявали? Истината е, че думите не могат да се върнат назад. Те остават – в паметта, в сърцето, понякога като топлина, друг път като белег.

Същевременно, не бива да забравяме и силата на добрата дума. Един искрен комплимент, едно истинско „благодаря“ или „обичам те“, изречени с чувство, могат да променят нечий ден, а понякога – и живот. Но именно защото словото е толкова често използвано, започваме да го приемаме за даденост. Повтаряме важни думи, без да влагаме чувство. Така те губят своята стойност, превръщат се в изтъркани фрази. А вината за това не е в думите, а в нас – хората, които забравяме какво означават и как трябва да се употребяват.

Навремето словото е било водещ приятел и могъщо оръжие. С него са били подбуждани личности, както и цял народ. В литературните произведения има примери за герои, които боравят с мощното слово. Вазовият Левски или Талевият Лазар Глаушев хвърлят искрата в народното съзнание и обединяват хората около идеята за Освобождение. Само техният изказ и подбор на думи са били достатъчни да запалят огъня, да събудят заспалото, да вдигнат човека на бунт. Това ни показва как с точните изречения можеш да достигнеш върхове.

Тежестта на думите не е просто метафора – тя е реалност, която всички ние усещаме, дори и несъзнателно. Словото не е просто ежедневие, то е живот. Без него е трудно да изразим себе си, чувствата и тревогите си. И ако искаме да бъдем разбрани, уважавани и обичани, първата стъпка е да започнем да говорим с мисъл, грижа и сърце.

Ира Карабиберова, 116

Новите правила

Образователната система в България е изправена пред поредица от предизвикателства, които често предизвикват остри дебати в обществото. Сред най-новите мерки, предложени или вече въведени от Министерството на образованието и науката (МОН), се открояват тези, свързани със засилване на контрола върху учениците: пълна забрана или ограничаване на достъпа до мобилни телефони в училище (често чрез съхранение в сейфове). Както и забраната наложена от училищното ръководство за напускане на училищния двор дори между смените, както и затягане на режима на санкциите при натрупване на забележки. Тези мерки, макар и мотивирани от стремежа към по-добра дисциплина и концентрация, повдигат важни въпроси за баланса между сигурността, академичния успех и личното пространство на младите хора.

Аргументът в полза на забраната на мобилните телефони е ясен и силен: подоряване на концентрацията в час и намаляване на разсейването. В епохата на постоянна свързаност, смартфонът е най-големият конкурент на учителя за вниманието на ученика. Изследванията показват, че прекомерната употреба на екрани влошава когнитивните, социалните и емоционалните умения на децата. Ограничаването на достъпа до телефона, особено по време на учебния процес и часовите, има за цел да насърчи по-активното общуване лице в

лице, да намали случаите на кибертормоз и да върне фокуса към учебния материал. Съхранението в сейфове е компромис, който гарантира сигурността на устройствата, но също така подчертава институционалното недоверие към способността на учениците сами да управляват своите вещи. От друга страна, въпросът за комуникацията и сигурността на ученика остава. За много родители и деца телефонът е основен инструмент за връзка при спешни случаи. Дори когато е в сейф, той дава усещане за достъпност. Освен това, пълната забрана лишаваша учениците от възможността да използват устройствата за образователни цели, когато това е уместно, или да развиват самоконтрол и дигитална култура – умения, които са ключови за съвременния свят. Вместо да се научат да управляват разсейващия фактор, те просто са лишени от него. Новите правила, забраняващи напускането на училищния двор дори между две смени или при нулев час, са насочени към повишаване на безопасността и отговорността. Идеята е да се предотврати безцелното скитане, да се намалят инцидентите извън сградата и да се осигури по-добър надзор.

За учениците, особено за по-големите, това може да се възприеме като посегателство върху личното време и свобода. При двусменен режим или дълга пауза между часовете, ученикът има нужда от време за храна, за почивка, за смяна на

обстановката. Превръщането на училището в затворена територия, в „крепост“, където престоят е задължителен, може да доведе до обратен ефект – увеличаване на напрежението и демотивация.

Нещо повече, за пълнолетните ученици (или тези, които са близо до пълнолетие), подобна забрана е стъпка назад в изграждането на самостоятелност и отговорно поведение. Те трябва да се научат да вземат решения и да носят последствията от тях, а не да бъдат държани под пълен контрол. Предложението за по-тежки санкции при определен брой забележки е опит за затягане на дисциплината и даване на по-големи правомощия на учителите. Целта е да се създаде по-спокойна и ефективна учебна среда, като се гарантира, че нарушенията няма да остават без сериозни последствия. Въпросът е къде е тънката граница между превенцията и репресията. Натрупването на „забележки“ невинаги е признак на злонамереност, а понякога е индикатор за проблеми в адаптацията, неразбиране на правилата или липса на достатъчно внимание. Затягането на санкциите без същевременно увеличаване на психологическата и педагогическата подкрепа може да доведе до маргинализация на проблемните ученици и до отпадане от образователната система (Или поне да се надяваме, че посещениата при училищната психоложка ще им омръзнат и в стремежа си

да ги избегнат ще се променят...Съмнявам се, но е хубаво да сме оптимисти). По-тежките наказания могат да бъдат ефективни само ако са част от цялостна стратегия, която включва ранна интервенция и работа с родителите.

Мнението на учениците? Тук гласовете са разпопосочни. По-малките ученици често приемат по-лесно правилата, но по-големите изразяват своето мнение: „Телефоните са се превърнали в неизбежна част от ежедневието ни и то не от скоро. Нещо без което не можем и в което често ни се съсредоточава цялото внимание. Възможно е, както и доста вероятно, забраната да създаде голямо недоволство и проблеми както сред учениците, така и сред академичния състав на училището, но въпреки това смятам че помага повече отколкото вреди. Голяма част от учениците прекарват невероятно много време в телефоните си извън училище, а със забраната могат да се съсредоточат върху социализиране, развитие на въображението и в някои случаи, дори избягване от зависимост.“ - Стилиан Топузов 126

„Правилото за забраната на телефоните има плюсове и минуси, но според мен не е практично. Това е провален опит за решение на проблема с внасянето на телефони в час и преписване. Забраната на телефони просто провокира учениците да преписват по разли-

чен начин, да надхитрят системата. Вместо повърхностни забрани трябва да се разгледа въпросът „ЗАЩО учениците прибегват към телефоните за помощ.“ Отстраняването на телефоните от ежедневието също така отрязва учениците от външния свят, особено когато вметнем факта, че излизането от училищната сграда е забранено. Тези правила създават клаустрофобична, задушаваща среда. Искаме си телефоните и си искаме свободата да излизаме навън. Щом училището се притеснява, че учениците могат да пострадат по време на междучасие, нека се въведат мерки. Според мен, декларация с подпис на родител, която премахва отговорността за безопасността на учениците извън сградата може да е решение. Така се премахват легалните проблеми. Откъм проблемите с телефоните, трябва да се стимулират учениците с подкрепа. Двойкаджията няма да се превърне в отличник, защото сте му взели телефона. Правилото относно забележките променя ролята им напълно. От наказание без особено значение се превръща в основание за изключване. Според мен, това няма да промени държанието на учениците, колкото това на учителите. Учителите знаят колко по-тежка е забележката след въвеждането на това ново правило и в следствие няма да нанасят забележки толкова често от мило-

продължава на стр. 4

Нова учебна година, нов късмет

Със започването на новата учебна година ние, учениците, бяхме посрещнати с редица предизвикателства: контролни, указания, домашни, хиляди задачи, които изискват нашето пълно внимание. Образователната система обаче съвсем не беше приключила с нас. Драги родители, ученици и всички, които някога са си мислили, че образованието трябва да бъде “забавно” или “свързано с реалния живот”, МОН отново ни дари с мъдрост. Дойде време да превърнем училището в това, за което винаги сме мечтали: идеално контролирана среда, където всяка потенциална заплаха за дисциплината е премахната. А когато казвам “заплаха”, имам предвид главно единственият източник на информация, забавление и връзка с външния свят за учениците: мобилният телефон. Основната новина, разбира се, е тоталната война, обявена на смартфоните. Вече не просто забраняваме ползването им в час – не, ние ги конфискуваме и заключваме в специални сейфове. Защото, нека си го кажем: ние не се доверяваме на децата си да проявят елементарен самоконтрол, нито пък се доверяваме на учителите си да са достатъчно интересни, за да задържат вниманието им. Заключването на телефона е педагогически шедьовър. То не просто повишава концентрацията; то учи на търпение (докато чакаш да си го получиш обратно) и на уважение към собствеността (твоята собственост вече е собственост на училището за 8 часа). А за родителите?

Няма нужда да се тревожите дали детето ви е добре! Какво е “спешен случай”? Просто изчакайте края на учебния ден. И без това нищо важно не се случва по време на “Критическо четене” в дванадесети клас. Да, може би в други държави учат децата си как да използват технологичните отговорно. Но ние? Ние сме старомодни романтици. За нас социализацията означава да седите и да се гледате в междучасието, без да имате представа какво да си кажете, защото сте забравили как се говори без емотикони. Пълна победа за човешкия контакт! (Или пълен ужас, но кой пита учениците?) Следващата брилянтна мярка е забраната за напускане на училището между смените. Особено за учениците, които имат нулев час. Сега вече няма нужда да се притесняваме, че някой ще избяга, ще си купи джонер или, не дай си Боже, ще влезе в контакт с “лоши” външни хора. Училището се превръща в охраняем парник. Няма значение, че учениците са тийнейджъри, които вероятно се нуждаят от разходка, свеж въздух или просто малко лично пространство. Не! Те трябва да останат вътре, да дишат един и същ въздух и да се хранят с топлине, вкусни... каквото и да е в училищната лафка. За финал – затягането на дисциплината чрез натрупване на забележки, което води до по-тежки санкции. Защото, когато един ученик е демотивиран, отегчен или просто не му е добре, най-добрият отговор е да го заплашиш с изключване.

Правилата са ясни: една забележка за това, че си си оставил телефона на масата, втора за това, че си излязъл на двора, трета, защото си си позволил да дишаш шумно. Натрупах ли достатъчно “точки”, ставаш потенциален кандидат за преместване в друго училище. Идеално! Просто прехвърляш “проблемния” ученик на следващия. Това е като да метеш боклука под килима на образователната система. Тази система изпраща ясно послание: Послушанието е по-важно от ученето. Творческият дух, критичното мислене и индивидуалността са добри, но само докато не нарушават параграфа. А щом нарушиш параграфа – добре дошъл в света на санкциите, където всеки грешен ход се наказва. След като премахнахме разсейването (телефоните), гарантирахме сигурността (заключвайки ги вътре) и осигурихме строга дисциплина (заплашвайки ги с изключване), можем да сме сигурни в едно: образованието ни върви в правилната посока. ... В посока, в която учениците ще бъдат технически неграмотни, социално неудобни, но пък много, много послушни. А дали ще са научили нещо? Е, това вече е друга тема. Поне няма да са го писали в TikTok.

Цветелина Христова, 12б

„Мисля, че забраната има положителен ефект и учебният процес и дисциплината се подобряват. Отговорността на учителите и ръководството на училището се увеличава, но усилията ни са оправдани в името на повишено качество на образователния процес.”

Галия Радева, заместник - директор

Технологиите не са враг, а сирахът от тях

Не мисля, че забраната на мобилните устройства е положителна. Не просто защото моите отговорности като учител се увеличават. Да, не ми е приятно да идвам по-рано на работа, защото трябва да подготвя всичко необходимо в компютърния кабинет, преди да отида в единия край на училището и да съблюдавам дали всяко дете от класа си е оставило телефона на обособеното място. Не ми е приятно да разпитвам ученици (на част, от които не преподавам, понеже класът се дели на две групи) кой е пропуснал, кой не носи телефон и кой изобщо отсъства, нито да прищипвам закъсняващите като овчар стадо, защото и аз, и отговорникът на стаята ги чакаме. Да, аз мога да заключа повечето телефони и закъснелите ученици да оставят своите при мен за часа, но това не би мотивирало нито закъснелият да идва навреме, нито останалите да не последват примера му и да започнем да губим не само времето за подготовка, но и самия учебен час в разследвания. За 3 седмици от началото на учебната година 2 пъти се случи на мои ученици да се свързват с родителите си, за да ги приберат по-рано поради болест. Единия път колежка бе дала на ученик телефона и след разговора го заключи обратно, защото семейството реши детето да остане в

училище. В следващия час разтревоженият родител неколккратно ми позвъни, за да говори с мен и детето си и да организираме прибирането му. Това поведение е естествено и напълно разбираемо. Не казвам, че тези обаждания са ми провалили часа, но според мен те създават излишно напрежение у всички замесени страни – учители, ученици и родители. А дали новите правила променят обучителния процес? В моя случай единственото, което носи, е неудобство. Предишни години имах ученици, които използваха телефоните си, за да развиват интересите си, свързани с компютърните науки отвъд рамките на часа, да ми показват направени от тях работи, видеа в различни социални мрежи и платформи, които са намерили за полезни, да свързват Google акаунтите си, за да достъпят различни ресурси и така нататък. Някои от тях в шести клас изготвяха проекти, отговарящи на изискваните дигитални компетентности в гимназиалните класове. Когато ги питам къде са се научили, те ми носят телефона и ми показват канали, пълни с образователни ресурси. За да го направят сега, процедурата е много по-сложна и спонтанната искра бързо угасва. Вярвам, че ролята на възрастните не е да строят високи кули, издигащи се над мрежовото покритие, където децата да са в безопасност от всяко зло. Уви, дори и да сме невероятни архитекти, не можем да преградим едно много важно нещо - присъ-

продължава на стр. 8

Новите правила продължение от стр. 3

сърдие. Все пак, това да бъдеш изключен от училище си е сериозен случай. Заради тази промяна, забележката се е превърнала в новата докладна. Много по-често се чува заплахата “Ако продължиш да се държиш по този начин, ще ти напиша забележка!”, отколкото в миналите учебни години. Промяната не е лоша, но по-ефективен начин за решение на проблема с държането е контакт с родителите. Родителите са възпитателите на детето, а не училището!”

-Никола Павлов 12б

“Според мен забраната на телефоните и това, че вече не можем да излизаме между нулев и първи час, имат както положителни, така и отрицателни страни. Разбирам, че училището се стреми да осигури ред и безопасност, но пълната забрана понякога е прекалена. Телефоните не са само средство за забавление – те ни помагат да поддържаме връзка с родителите и близките си, както и да проверяваме важна информация, свързана с училище или задачи. В момента ни ги взимат още при влизане и ги връщат чак в края на деня, което е неудобно, особено за нас, които започваме с нулев час и единствено един ден имаме и минус първи час – тоест сме в училище два часа по-рано от останалите ученици. Въпреки че имаме по-дълго междучасие между нулев и първи час и още едно голямо междучасие между трети и четвърти, не можем нито да излизаме, нито да използваме телефоните си, което прави деня по-изморяващ и скучен. Според мен би било добре да има повече доверие към по-големите ученици в 12. клас и малко повече свобода.”

-Християна Лазарова 12г

“Аз съм неутрален, по така наболялата тема с телефоните. Като цяло съм на мнение, че телефоните ни пречат до голяма степен в ежедневието ни, правят ни зависими и деградиращи.

Но тук обаче трябва да имаме право на личния избор, не смятам за редно достъп до личните ни вещи да бъде ограничаван, сега са телефоните ни, а след това? Също смятам, че цялото упрежение с телефоните е трудно и за учителите, които трябва постоянно да мислят, в кого е ключа дали си е на мястото и трябва постоянно да слезат и да се качват. Още повече, факта, че липсва обосновка, защо започна това събиране на телефоните. И разбира се никой все още, дори и министъра не знае кой трябва да контролира това, има училища, в които заповедта не се спазва. Мисля, че това ще се спазва първите няколко месеца и след това всичко ще се върне по старо му.”

-Йоан Градинаров 11а

“Както почти всеки ученик съм против новата забрана наложена от МОН. Според мен вместо да забраняваме телефоните, устройство чрез което можем да се доразвиваме, трябва да ги интегрираме в образователния процес. Да научим учениците как да използват телефона правилно-не за безсмислени постове в социалните медии или само за комуникация(не че това не е важно), а за да можем да използваме ресурсите му напълно, да знаем как да намерим най-бързо и най-точната информацията, която искаме. За мен трябва да се случи точно обратното-да се мотивира съчетаването на тези устройства с ученето.”

-Мария Петрова 11 г

“Като цяло не ми харесва защото ги държат точно пред нас по цял ден и се усеща все едно ни го натриват в очите, но смятам че повечето ученици свикнаха. От една страна не е приятно да имаш нужда да се обадиш на някого, но да не можеш, защото нямаш достъп до телефона си. Но положителното в тази ситуация е това, че наистина започнахме да прекарваме повече време заедно в междучасията, и не сме с телефон в ръце постоянно, което е масов проблем в сегашното общество.”

-Стефани Петкова 10б

“За мен лично не е такъв проблем да съм без телефон, тъй като не го ползвам толкова често. От друга страна понякога наистина ни трябва, защото всеки си има планове и задачи, за които ни трябва телефон. Забелязах, че ако на някого не му е добре трябва да изгуби време да обикаля за ключ вместо просто да си тръгне. Предполагам, че се припокрива с другите.”

-Стефания Петрова 11б

“Според мен забраната на телефоните в училище е ненужно до такава степен. Съгласна съм с това да не са при нас по време на час. Не съм съгласна обаче за междучасието, защото това може да попречи в много ситуации или поне да затрудни процеса. Като член на журналистическия екип мога да кажа, че това правило би затруднило и интервютата ни в учебно време.”

-Цветина Данчева 11г

“Решението на МОН за телефоните в училище от тази година има положителна и отрицателна страна. Положителната е, че никой учител или ученик няма да бъде качван в социалните мрежи и да му се подиграват, а отрицателната е тази че децата, които нямат приятели или са по-затворени в себе си трябва да седят сами без дори да използват телефоните си, за да избягат от реалността, че няма с кого да прекарват междучасията. Също и ако някой има нужда да се свърже с близък, той не може да го направи, защото няма достъп до телефона си.”

-Ученик от 9а

“Моето становище по въпроса за забраната на мобилните телефони в училище е двустранно – то съдържа както положителни, така и отрицателни аспекти. От една страна, разглеждам тази забрана като положителна мярка, тъй като тя ни дава възможност да се откъснем от непрестанната зависимост

към технологиите. През времето, което прекарваме в училище, се учим да функционираме без непрекъснат достъп до телефоните си и да осъзнаем, че можем да бъдем пълноценни и без тях. В съвременното общество мобилният телефон често се превръща в първото нещо, за което мислим – независимо дали става въпрос за началото на деня или за момент, в който сме изгубили дадена вещ. Ако се вгледаме в ежедневието около нас, ще забележим колко хора са напълно погълнати от своите устройства – едно явление, което бих определил като своеобразна технологична зависимост. Тези устройства, макар и полезни, често имат и вредно въздействие – те отклоняват вниманието, намаляват концентрацията и в дългосрочен план могат да притъпят когнитивната ни активност. В училищна среда основният фокус следва да бъде насочен към придобиването на знания и личностното развитие. В този контекст, използването на телефони по време на учебни часове разсейва учениците, ограничава ангажираността им и подkopава качеството на образователния процес. От друга страна обаче, не мога да пренебрегна и отрицателната страна на подобна забрана. Технологиите, когато бъдат използвани разумно, представляват мощен инструмент за учене и самоусъвършенстване. Интернет пространството предоставя достъп до безброй образователни ресурси – видеа, статии и интерактивни материали, които подпомагат учебния процес. Лично аз често прибъгвам до подобни ресурси, особено когато срецна затруднения по даден предмет, като например математиката. Видео уроците и обясненията в онлайн среда значително улесняват разбирането и усвояването на материала. Освен това, пълната липса на достъп до телефон може да предизвика тревожност у учениците, особено в ситуации, когато имат близки с влошено здравословно състояние или други лични притеснения. В подобни случаи

възможността за комуникация носи чувство на сигурност и спокойствие, което е важно за емоционалния баланс на детето. В заключение, забраната на мобилните телефони в училище има своите основателни и полезни страни, свързани с концентрацията и ангажираността на учениците, но същевременно не бива да се пренебрегва потенциалът на технологиите като образователен ресурс. Най-добротото решение вероятно се крие в намирането на баланса – телефоните не бива да бъдат напълно изключени от учебната среда, а да се използват целенасочено и отговорно, в подкрепа на процеса на учене и личностно развитие.”

- Ученик от 9а

Новите правила на МОН и училищното ръководство определено предизвикаха бурна реакция сред учениците и ги накараха да си зададат някои въпроси за обществото, в което живеем, но позицията на министерството е ясна. Това са мерки взети с цел решаване на реални проблеми: намаляваща концентрация, предизвикателства в дисциплината и нужда от сигурна училищна среда. Те са продиктувани от желанието да се защитят учениците и да се подобри качеството на образованието.

Въпреки това, съвременната образователна парадигма изисква баланс. Училището не трябва да бъде крепост, а място за изграждане на отговорни граждани. Забраните, контролът и строгите санкции имат своето място, но те трябва да бъдат прилагани с мярка и мъдрост, като се вземе предвид и гласът на самите ученици. Основният фокус трябва да бъде върху превенцията, мотивацията и възпитанието в самоконтрол, а не само върху налагането на наказания. Учениците имат нужда да бъдат третирани като бъдещи възрастни, на които се дава възможност да развият самостоятелност, дори когато това е свързано с поемане на риск и носене на отговорност.

Цветелина Христова, 12б

Началото на училищния път

— „Мале, дано тя да е от нашия клас!“

— "Първи ден и драмата вече започна."

— "Всичко е наред. Първият ден минава отлично."

След края на училищния път

с вас, драги читатели, разговаря еликтът на елитното училище

Скъпи “Ваз Буки Веди”, Толкова се радвам, че отново имам възможността да съм на твоите страници!

Усещането е колкото приятно, толкова и странно. Сега нямам конкретна тема, върху която да работя, не отразявам събитие, не представям интервю... Този път трябва да говоря за себе си и това никак не е лесно. Въпреки това ще вложа цялата си усърдност и цялата си искреност в опит да ви разкажа за новия си живот на всички вас – читатели на един от най-добрите училищни вестници в страната. Силно се надявам моята история, която всъщност тепърва започва да се пише, да ви послужи като пример и вдъхновение и вие на свой ред да напишете своята собствена такава. Вярвам, че именно това е смисълът на всеки един житейски път - да вървиш напред, да се учиш и да споделяш опита си с другите. И така, нека започваме!

За тези, които не ме познават - аз съм **Божидара, първенец на Випуск 2024**. Повече от щастлива съм, че успях да си заслужа това признание, защото то наистина бе вследствие на един много упорит и осъзнат труд - **през всичките 12 години, през които бях възпитаничка на СУ “Иван Вазов”, любовта ми към ученето не спираше да расте**. С всяка изминала година откривах нещо ново и различно, което ме мотивираше да се развивам все по-напред и все по-нагоре. Още в малките класове открих любовта си към писането, за което, освен на семейството си, съм благодарна и на моята първа учителка - незабравимата и неповторима госпожа Маргарита Стефанова. Винаги ще подчертавам нейната специална роля в моя живот, защото вярвам, че в тези ранни години е от особено огромно значение с какви хора се срещаш. За мен тя беше наистина прекрасен пример за Човек и Преподавател и никога няма да забравя с какво желание и милосърдие се занимаваше с работата си. След това, **от 5. до 7. клас, продължих в паралелката с усилено изучаване на български език и литература** - изглеждаше повече от логичен и естествен избор за мен. В този период обаче открих и математиката и основната роля за това имаше господин Димитър Митев, който освен чудесен преподавател по математика, беше и един брилянтен ръководител, който трудно мога да опиша. Неговият пример също много силно ми повлия и с времето все по-силно ме караше да осъзнавам, че ключът към успеха се крие в постоянството, достойнството, дисциплината и уметото съчетаване на всички важни и отговорни дейности. Повече от щастлива и благодарна съм, че учих в училище, ръководено от него.

И така, заредена с още повече мотивация, успях да изкарам много високи резултати и на двете матури след седми клас и да попадна **в паралелката с профилирано изучаване на биология и химия**. Все още нямах ясната представа с какво точно искам да се занимавам в бъдеще, но смятам, че отново съдбата ме отведе на правилното място. Бяхме наистина силен клас, а аз търсех точно това - конкуренция и нова доза вдъхновение. През тези 5 години срещнах и много преподаватели, като на всеки едни от тях съм изключително благодарна за знанията и сериозното отношение към учебния процес. Всеки един от тях бе колкото добър педагог, толкова и

добър човек, и това е и причината откровено да призная, че не е имало предмет, не е имало ден, не е имало час, в който да съм влизала без желание или без интерес. Едно огромно „благодаря“ отново на всички Ви, скъпи учители.

Освен всичко друго, през този период станах и **част от екипа на “Ваз Буки Веди”** - събитие и решение, което наистина тотално промени живота ми. С всеки написан текст любовта ми към журналистиката растеше и не спирах да се развивам на всички нейни фронтове - от писане на критични статии, през вълнуващи репортажи и чак до незабравими интервюта, които винаги ще помня. Благодаря от все сърце на прекрасните ръководителки, с които имах честта да работя - г-жа Радинка Иванова, г-жа Кристина Младенова и г-жа Ивелина Танева. Те оставиха специална следа в ума и сърцето ми, и вярвам не само на мен, а и на много други хора от екипа през годините. Разказвайки ви всичко това, сигурно поне малко ви накарах да разберете колко трудно ми беше да реша как искам да продължа, след като завърша. Имах доста опции и ясно осъзнавах, че мога да съм полезна на повече от едно поле. Нещото, което обаче със сигурност знаех, е че искам да продължа висшето си образование в чужбина. Причина номер едно за това беше високото ниво на обучение, които предлагат чуждите университети, а причина номер две - чуждите езици, които усвоих във времето. Това е и едно от нещата, с които доста се гордея към днешна дата - съвсем свободно владея английски, немски и испански, на разговорно ниво - и руски. Щастлива съм, че успях да постигна това и определено няма да спра дотук, защото вярвам, че в днешния конкурентен свят трябва наистина да се отличава, ако искаш да успееш. И така - с всички тези чужди езици и с всички варианти за висше образование, накрая свехох основните си опции до две - медицина на испански в Мадрид и медицина на немски във Виена. До последно кандидатствах и на двете места, минах през страшно много изпити и предизвикателства, и накрая се сбъдна това, което най-много исках на онзи етап. Вече съм **втора година студентка в университета Complutense в Мадрид**, който е един от водещите европейски държавни университети в множество области, включително и в медицинските науки. Може би вече се питате - “А защо точно избра медицина?” и истината е, че вярвам, че това беше един много добър избор, като се има предвид високата ми работоспособност, задълбоченият ми интерес в тази материя и по-машабната визия, която имам за живота си за в бъдеще.

Мога много да говоря за опита ми през изминалата година, но вярвам, че нещата още повече ще ми се избист-

рят с времето. На първо място ще кажа - трудно е. И никой не може да те подготви за това. Въпреки че аз лично винаги съм си мислела, че съм готова да направя тази крачка - да уча и да живея сама в чужбина чак когато наистина я предприех, осъзнах нейната тежест. Сблъсках се с истинския живот, преживях много тежки мигове, но и много хубави такива. Но сега все по-ясно осъзнавам, че не съм сгрешила. С всеки изминал ден все повече се убеждавам, че има смисъл. Всяко преживяване ми носи опит, който е наистина безценен. Запознавам се с хора от цял свят, обучавам се в престижна институция с доказани преподаватели, оправям се сама с всякакви административни и лични дейности... Казано накратко - започвам да се превръщам в човека, който винаги съм мечтала да бъда. Не си мислете, че става бързо и лесно - за всичко трябва време. Трябват усилия. Трябва много работа. Но ще се повтора - **всяко едно голямо и смело начинание накрая си заслужава**.

Невероятно е да учиш и живееш в такъв прекрасен град - Мадрид. Той е колкото оживен и шумен, толкова и спокоен и уравновесен. Във времето, в което си почивам от дългото учене, обожавам да се разхождам из улиците и да откривам нови места. Така открих и едно прекрасно, нестандартно фитнес студио, в което почти ежедневно тренирам - колкото и уморена да отивам, винаги си тръгвам щастлива и заредена. Спортът ми действа така още от ученическите години и съм щастлива, че и сега намирам мотивация да го практикувам.

Ако трябва пак да се върна на университета - програмата ни е доста наситена и натоварена, ежедневно имаме лекции и практики, правим доста групови проекти, има възможност и за множество кръжоци и клубове по интереси по различните предмети. Основните дисциплини, които изучавахме миналата година бяха анатомия, физиология, физика, биохимия, биотика и история на медицината, хистология и клетъчна биология, биостатистика и имунология, а през тази година към анатомията, физиологията и биохимията се прибавят и органография, епидемиология, психология, микробиология и молекулярна генетика. Имаме сериозни изпити почти всеки месец (понякога и няколко в един ден) и колкото и плашещо да звучи това, на мен ми харесва, защото така постоянно имам мотивация да учиш, да четеш задълбочено и да правиш връзки между отделните дисциплини. Радвам се, че успях подобаващо да се справя с всички изпити през изминалата година, и силно се надявам така да е и

Животът след училище

Привет отново, любим мой вестник и читатели на “ВАЗ БУКИ ВЕДИ”! Казвам се Ана-Мария и в продължение на 5 години бях част от екипа на училищния вестник. Завърших като част от випуск 2024. Избрах да продължа образованието си в родния град-Плевен, и то не много далече от любимото училище, само на няколко минути от него, а именно в МУ- Плевен със специалност “Медицина”.

Вече като втора година студентка в Медицински университет. Мога да кажа, че това е един от най-интересните периоди в живота ми. В началото, когато започнах следването си, бях много плаха, всичко беше ново, непознато, но същевременно бях любопитна какво ме очаква и много амбицирана да преживея тази промяна по най-добрия за мен начин. Много бързо свикнах с новия ритъм и започна да ми харесва обстановката, хората, предметите, които изучавам. Намерих много нови приятели, попаднах в

среда с много различни хора, с които същевременно се чувстваме обединени от общия интерес към медицината. Това е много трудна материя за изучаване и професия за упражняване, но и изключително интересна и предизвикателна. Към днешна дата мога да заявя гордо, че най-добрият избор, който съм правила в живота си, е да избира хуманната професия, тъй като, макар и все още в началото на този цикъл, вече много ме докосва и вдъхновява да уча повече и да помагам на хората със знанията и уменията, които тепърва ще придобивам и развивам. Липсва ли ми училището?- определено времето, прекарано в СУ”

занапред, макар че е повече от нормално всяка следваща година да е още по-предизвикателна. Започнах втората си година доста по-уверена, спокойна и уравновесена. Вече знам, че всички проблеми са божествени предизвикателства, а всички грешки - прекрасни уроци, стига да го осъзнаваш и истински да цениш всичко, което ти се случва – било то хубаво или лошо. Знам, че в началото е нормално да е страшно и неясно, но все пак накрая винаги изгрява слънце. Знам, че сама избрах този път и си пожелавам винаги да съм толкова смела и занапред в живота.

Накрая ще споделя и че съвсем наскоро започнах тримесечен курс по журналистика, специализирана в мода, красотата и начина на живот към Мадридския филиал на Vogue College of Fashion, а от няколко месеца развивам и личен блог в социалните мрежи, където споделям красиви мисли и вдъхновяващи истории. Да, сигурно

Иван Вазов” е една прекрасна глава от живота ми, спомени, които цял живот ще топлят сърцето ми и ще си припомням с усмивка! Липсват ми учителите, приятелите, смехът в междучасията, часовете, дори и изпитванията и тестовите, които толкова ненавиждах преди.

Животът в училище е хубав и безгрижен, в университета вече имаме повече отговорности и от нас се очаква да постъпваме като

големи хора. В началото е много страшно и ни изглежда дори невъзможно да го правим, но и животът след училище е хубав, стига да го приемаме като такъв. Мога да кажа едно на вас, които все още сте ученици, не бързайте да пораставате, насладете се на ученическите се години, така или иначе в един момент ще станете големи зрели хора с отговорности, насладете се на безгрижието и когато завършите, изберете вашата професия, правете това, което ви харесва и ви пълни душата!

Ана-Мария Христова,
втора година студентка във
ВМУ, гр. Плевен

звучи “лудо”, но на мен винаги ми е харесвало да бъда различна, а и съм твърдо решена да не пропускам нито една възможност, която ми предлага съдбата. Имам страшно много цели и мечти и за бъдещето и силно се надявам те да се сбъднат, за да мога някой ден пак да се върна на страниците на любимия вестник и да разкажа още по-вдъхновяващи истории.

Основното, което искам да кажа с всички тези редове, е едно - бъдете себе си, отличавайте се със своя собствена светлина! Мечтайте мащабно! Сбъдвайте смело! И никога, никога, никога не спирайте да се учите! Само така ще знаете, че сте истински живи! Благодаря, СУ “Иван Вазов”, за всичко, което ми даде! Винаги ще те нося в сърцето си, където и да отида по света.

С много обич,
Божидара Павлова, втора година студентка по медицина в университета Complutense в Мадрид

29 октомври – Ден на бесарабските българи

Бесарабските българи са етнически българи, които преди близо 200 години бягат от България в търсене на убежище от потиснителската османска власт, намират го в Приднестровието, областта между реките Днестър и Прут. Основно се заселват хора от днешна Добруджа. Въпреки че се заселват там, те и до днес не могат да се смесят с местното население. Най-големите общности се формират в Болград, Тараклия и цяла Южна Бесарабия и цялата тази област се нарича Приднестровие. В Приднестровието се говори на български език, пише се на български език, има български училища и дори места, където официалният език в институциите е българският.

Много хора дори не са чували за бесарабските българи. В последните години те са забравени от държавните институции. В момента по официална информация бесарабските българи са около 330 000 души. Именно заради това е смешно да не знаем поне малко за нашите братя извън страната.

Денят на бесарабските българи се отбелязва от 1938 година. Идеята се ражда по време на честването на 100-годишнината от построяването на първата българска църква в Бесарабия. Оттогава (16 октомври по стар стил) 29 октомври да стане ден на бесарабските българи.

За да придобием по-добра представа как се чества празникът, реших да се свържа с момиче, което в по-голямата част от живота си е живяло в Украйна, но в момента живее в България. Свързах се със Стелла от Одеса. Тя е родена и е отраснала в Одеса, в семейство на бесарабски българи. Всяко лято е посещавала България, при баба си в Смолян, и затова владее български език много добре. За нея разликата между Смолян и Одеса е огромна, сравнява Одеса с Пловдив и Варна и казва, че в Одеса и денем и нощем е кипял живот, докато Смолян е по-спокоен провинциален град. Разбира се, Стелла си спомня и за започването на военния конфликт между Русия и Украйна, който в момента разтърсва Европа. В началото в обществото се прокарва идеята, че всичко ще приключи много бързо и че няма да продължи повече от два-три дни. Много хора са останали по родните си места с тази идея. Семейството на Стелла обаче сметнало за

по-добре временно да се отдалечи и по-късно да се върне, когато войната приключи. По случайност Стелла е била със семейството си на почивка дни преди началото на военните действия. Така че, когато ѝ се налага да си събере багажа, тя си спомня, че директно е започнала да трупя дрехи върху вече събрания багаж, който са дори не са успели да разопаковат.

Въпреки военния конфликт честванията там продължават да се спазват. Стелла разказва с ентузиазъм за това как от най-малките села до най-големите градове тържествата са пищни. Във всички домове на културата, кина, читалища, клубове се събират бесарабските българи, играят се танци, хора, пее се и се свири народна музика. Атмосферата е празнична.

В домовете също цари празничен дух. Масата се претрупва с храна, като задължително присъстват баба, пита и сарми, както и всякакви други традиционно български ястия. Стела не забравя да спомене и факта, че бесарабските българи обичат България. И макар да живеят на чуждо място, родината пак им е на сърце.

Стелла каза, че в момента атмосферата в Одеса не е спокойна, макар че хората там са най-далеч от местата на военните действия. Към момента Одеса е пострадала от силно наводнение и повечето държавни институции не функционират. Останах изумен от разказа ѝ. Тя е момиче, което може да те заплени с думите си. Това, че извън пределите на България живеят общности, която обича България, повече дори от нас самите. Това, че тази общност празнува българските празници, чества обичаите и съхранява езиковите и духовните си ценности е изумително, защото тези хора са далеч от България и въпреки това те не губят корена си. И именно тези хора показват как ние сме оцелили под османска власт. Те са жив съвременен пример как далеч от родината, ти можеш да се пребориш да имаш български училища, да се говори на български език и дори официалният език в местните институции да е българският език. Но и на тях не им е лесно, те са както чужди, както за нас българите в България и за украинците и молдовците. Ето защо трябва да ги уважаваме, приемаме и да честваме празника им заедно с тях.

Йоан Градинаров, 11а

Скъпи читатели на вестник „В@з, Буки, Веди“,

Казвам се Елина Мълчишкова и тази година завърших обучението си в СУ „Иван Вазов“, в паралелка с профил „Софтуерни и хардуерни науки“. Съвсем неотдавна и аз ежедневно прекривах училищния праг, изпълнена с вълнения, размисли, страсти, тревоги, но и светли надежди за бъдещето. Тези моменти днес съм заменила с не по-малко вълнуващи такива, които тепърва изживявам (и предстои да изживявам) вече като студент в Американския университет в България. Сега усърдно работя в посока изграждане на онова светло бъдеще, за което преди само мечтаех. Но никога няма да забравя годините, прекарани в училище. Няма да ги забравя, защото накрая бях истински оценена и възнаградена за усилията, които съм полагала през целия си живот. А признанието, радостта и еуфорията, които съпътстват този *слабък финал*, ще са ми верни спътници завинаги. Моментът, в който най-истински осъзнах, че по възможно най-добрия начин съм изпълнила дълга си към училището, дойде с връчването на почетното отличие „Национална диплома“, с което тази година бях удостоена и аз.

Официалната церемония по награждаването се състоя на 12 септември 2025 г. в Националния археологически институт с музей към БАН. 145 бяха удостоените зрелостници. За мен бе неопишуема чест да съм сред тези отбрани 145, защото всеки един от тях има с какво да допринесе не само към училището си, не само към града си, но и към родината ни, България. И наистина – на церемонията имах възможността да се срещна с хора с постижения във всяка една област от изкуството, науката, културата, спорта... И днес, връщайки се към този момент, вътрешно се разтапям, знаейки, че такива хора не само съществуват, но и дават всичко от себе си, прославяйки името на България в световните научни и културни среди. Аз самата бях наградена не само за пълните отличия, които постигнах на Държавните зрелостни изпити, не само за високия си успех през годината, но и за постиженията си в областта на технологиите – моята най-голяма страст, към която открих, че проявявам сериозен интерес още в началното училище. А да получиш национално отличие за постижения, е не просто незабравимо, а извисяващо

Първи ноември – Ден на народните будители

Ето какво си мислят петокласниците за празника

Йоана Алексиева 5б

– Ако станеш будител какво би направила?

– Бих написала много книги предимно за деца, които да четат.

– Ако будителите имаха суперсили, какви биха били те?

– Да четат бъдещето.

Ивелина Григорова 5б

– Ако будителите имаха суперсили какви щяха да бъдат?

– Да радват хората.

– Защо будителите са наречени по този начин?

– Защото са допринесли много за Освобождението и хората да не се откажат.

Мария Лазарова 5б

– Ако можеш да се срещнеш с някой будител, кого би избрала и какво би го нямала?

– Васил Левски, като ще го нямам защото точно е изbral да се бори за България.

– Как и защо будителите стават „будители“?

– Защото те дават живота си за България и се борят за нея.

– Коя гостюжа или гостюдин би сравнила с будител?

– Гостюжката ни по математика – Петя Томова!

Красиян Бекирски 5а

– Какво означава да си будител?

– Сред мен означава да си човек, който върва в различни такива като будизма, християнството и исляма.

– Кои будители са най-добри приятели?

– Учителите.

– Ако будителите имаха суперсили, какво биха правили?

– Да ни помагат с всичко в клас и училище.

Преслава Георгиева 5е

– Ако можеш да се срещнеш с един будител, кого би избрала и какво би го нямала?

– Бих избрала Кирил и бих го нямала от какво се е е възбуждал да измисли глаголицата.

– Как будителите получават титлата си?

– Един човек става будител, като прави нещо добро за България.

– Ако будителите имаха суперсили, какво биха правили?

– Биха накарали хората да учат и да правят фантастични неща!

Денислав Митев 5е

– Защо будителите са наречени „будители“?

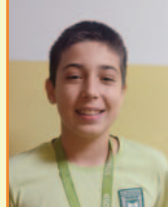
– Защото те пробуждат хората да учат, да нямат и да четат!

– Кои будители биха били най-добри приятели?

– Е, Кирил и Методий!

– Какво правят будителите в свободното си време?

– Сигурно нямат книги или четат.

Владислав Тончев 5е

– Кой е бил любимият предмет на будителите в училище?

– На Вазов би бил математиката.

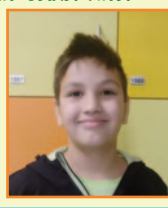
– Кои будители биха били най-добри приятели?

– Христос Ботев и Васил Левски.

Теодор Иванов 5е

– Ако будителите

имаха суперсили какви щяха да бъдат?

– Сред мен те ще могат да четат много бързо!

– Кой е бил любимият предмет на будителите в училище?

– Много биха харесвали литературата или математиката.

– Коя гостюжа или гостюдин би нарекла будител?

– Ралица Лачева – гостюжката по математиката.

– Как можеш днес да бъдеш будител?

– Като разказваме за миналото и показваме добри дела на малките.

Елена Петкова 5а

– Ако станеш будител какво би направила?

– Бих дала благодарност на всички учители!

– Ако можеше да се срещнеш с някой будител, какво би го нямала?

– За будител бих избрала Левски и бих му казал, че той е на правил много за страната и се гордеем с него.

– Кой учител би бил будител?

– Този който помага на децата с радост, този който дава всичко от себе си и желае да научи децата на повече от това, което пише в учебниците.

Габриела Димитрова 5б

– Кой е любимият учебен предмет на будителите?

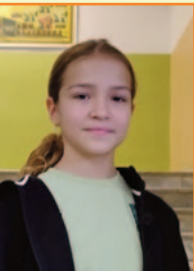
– Литература и български език, разбира се!

– Ако будителите имаха суперсили, какви щяха да бъдат?

– Да говорят с животни!

Деян Тончев, 11в

Мартин Йотов, 11г

Деян Тончев, 11в

Мартин Йотов, 11г

изживяване. Сякаш всичката натрупана емоция, малките моменти на щастие, гордите изправяния след всяко падение, страстите, кондензират в момента, в който чакаш да обявят името ти и да излезеш пред възхитените погледи на цялата публика, за да бъдеш награден. Сякаш в тези няколко минути напрегнато чакане виждаш като на лента целия си съзнателен живот. И се гордееш с всичко, с всеки един миг от изживяното. Точно когато се бях потопила в тези мисли, чух „Елина...“! И сякаш това дойде точно навреме, за да ме затвърди убеждението му, че съм поставила най-красивия край на онези 12 години от живота си, които тогава за броени минути „прехвърлих“ набързо през съзнанието си...

С горда крачка пристъпих напред, за да получа наградата си. И в следващия момент вече я държах в ръцете

си – Националната диплома, най-високото отличие, с което може да бъде награден един зрелостник. Квинтесенцията на всичките положени усилия досега. Отне ми известно време да го осмисля напълно, но еуфорията, която тогава усетих, всъщност бе породена от това, че бях истински доволна от себе си – завърших средното си образование като част от онези 145 отличени зрелостници, които служат за пример. Аз бях сред онези, към които цяла България гледа, на които цяла България се възхищава!

Ще премина към заключителната част на разказа си, споделяйки и символиката, която усетих, получавайки Националната диплома. Аз бях 42-рият награден участник в церемонията. Някои казват, че няма случайности в този живот. Дали това е винаги така, не мога да знам, но съм убедена, че това бе от онези неща, които със сигурност НЕ са случайни. 42 – това е смисълът на живота според „Пътеводител на галактическия стопаджия“. Сякаш съдбата в онзи момент ми намекна, че съм открила своето истинско призвание, своя смисъл. И това всеки ден ме потиква да продължавам да се боря в името на мечтите си, да остана силна, да продължавам да се доказвам. Защото, оказа се, красивият край на училищния ми живот, моето 42, е всъщност едва началото. Началото на новия ми живот – студентски.

Както казах още в началото, днес аз съм горд студент в Американския университет в България, който се намира в Благоевград. Тук попаднах в среда, изпълнена с мотивирани да действат в името на своите каузи хора. Тук всички се стремят към промяна, но и са готови да подплатят стремежите си с действителни усилия. Тук е отправната точка на същинската промяна, която всички ние искаме да внесем в света.

Споделям този разказ с вас, защото истински вярвам, че той ще ви мотивира да продължите да действате в името на осъществяването на вашите собствени цели. И знайте – там някъде има хора, които също като вас искат положителната промяна. Откриете ли ги, сте наполовина изпълнили дълга си не само към училището, не само към града, но и към родината си, а защо не и към света.

Дерзайте, драги читатели! Вярвам, че скоро ще се срещнем пак, но вече не като ученици, разминаващи се случайно по училищните коридори, а като завършени, квалифицирани и вдъхновени личности, готови да съградят бъдещето. Светът ни очаква – нека му покажем кои сме! До нови срещи!

Елина Мълчишкова, първа година студентка в Американския университет в Благоевград

Правилата в училище. Гледна точка

Новите правила надничат зад главите ни. Темата разбуни лесно палецците се ученически души и ние попитахме учениците от седми клас дали са запознати с Правилника за устройството и дейността на училището и със своите задължения като ученици. Повечето останаха анонимни, но ни разрешиха да публикуваме отговорите им. Получихме различни варианти и ви представяме най-оригиналните от тях :).

- Запознат ли съм с Правилника на училището и с това, което трябва да правя като ученик, за да се поддържа доброто ниво?

- Запознат съм с правилника и знам, че на училище трябва да ходим с униформата, която училището изисква. Не трябва да говорим или правим глупости по време на училищните часове. Не трябва да тормозим съучениците си, а трябва да слушаме учителите, когато преподават или обясняват дадени неща по предмета. Трябва да поддържаме състоянието на стаята така, както сме го заварили.

Мартин Христов, 7б клас

- Какво знам от правилника на училището, което задължително спазвам, за да се поддържа добрата атмосфера в сградата на училището?

- Знам, че трябва да уважавам съучениците си и учителите. Всеки ден трябва да нося училищната униформа и къси панталони, не по-къси от коляното. Преди започването на първия учебен час съм задължена да прибера своя телефон, с изключен звук.

♦

- Нося избраната от училището униформа и спазвам облеклото. Не използвам телефон в час. Никога не съм вкарвала наркотици, алкохол и никотин в училището. Не налагам физи-

чески и психически тормоз над съучениците си. Не обиждам и не суфлирам на учителите в час и през междучасието.

♦

- Не вкарваме храни и напитки освен вода в класната стая. Не бягаме по коридорите. Не пречим на учителите по време на час. Да носим задължителната екипировка, за да бъдем като нашите съученици. Да не носим разни джунджурийки отвън в училището.

♦

- Да не се караме и бием със съученици. Да не се обиждаме и да не се целим с предмети. Също така винаги да сме с униформа. Да не тичаме в коридорите и да не си изхвърляме боклуците на земята.

♦

- Да не се говори в часа. Да си оставим телефоните в предназначеният място. Да не ходим до тоалетната в часа. Да се носи униформата.

♦

- В час говоря само когато учителят ме посочи. Нося униформата. Не правя боклуци в класната стая. Не спя в час. Не нося забранени неща в училище. Не лъжа учителите си. Не прекъсвам учителите си. Не налагам физическо и психическо насилие над съучениците си.

В@з Буки Веди

Училищни казуси

Какво си представяте като чуете „домашно“? Вероятно в съзнанието ви изникват досадните учебни тетрадки от прогимназията или кошмарните вечери, в които трябва да решите десет текстови задачи по математика. А ако се запънем на някой въпрос и не открием отговор дори и в урока, се започва ровене из съмнителни статии отпреди седем години (или по лесният вариант – да питаме ChatGPT). Но това ли е смисълът на домашното? Просто да препишем няколко реда от някъде и накрая пак да не сме усвоили материала? За жалост, това не е единственият недостатък на образователната ни система. Учебниците са твърде обемни и пълни със суха и в доста случаи безсмислена информация. Сериозно, кога в истинския живот би ми потрябвала информацията за отделителната система на червеите? Да, за хора, които ще се специализират в тази област, е полезно, но именно там е проблемът – те не са мнозинството. Така по всеки предмет се събират факти за зубрене и накрая тестът е игра на кой може да помни най-добре. Такова е положението в България, но как е в другите държави?

Можете ли да повярвате, че има държава без тестове и домашни? Това е Финландия, определяна и като страната с най-щастливите хора. Случайност? Не мисля! Единственият им изпит е в единайсети клас (последната учебна година.) Имат и матура след седми клас, но тя не е задължителна. И на всички отгоре, започват училище на седем години, по-късно от повечето други страни. Учебната година започва по средата на август и

свършва в края на май. Учебният ден е по-кратък и след всеки час имат 15 минути време за игра навън. Всичко е безплатно – училищните пособия, транспортът, храната и др. И въпреки липсата на тестове и домашни и по-кратката учебна година Финландия се нарежда на челните места в света по най-добро образование. Там се насърчават креативността и критическото мислене, а не зубренето за оценки. Звучи като ученически рай!

След като установихме, че даването на домашни и многобройните тестове не са ключов фактор за добро образование, е време да обсъдим и самите класни стаи и това, което се учи. В България ситуацията е следната: класни стаи с чинове, по стари от теб, и обикновена бяла дъска. Раницата ти е пълна с учебници по десет различни предмета и от теб се очаква да станеш експерт по абсолютно всички теми от втория принцип на механиката та чак до битката при Аустерлиц. Тази система явно не е ефикасна, след като България е доста назад в световната класация.

Друг пример за страна в челните позиции е Южна Корея. Там учебната година е от март до февруари, а учебният ден е от 8:30 ч. до 16:30ч. и си пада писане на домашни. Но това, което я отличава, е колко по-модерно е всичко. Белите дъски и тетрадките са древна история за корейците. Учениците използват лаптопи, на които са дигиталните им тетрадки, а дъските са интерактивни. Набляга се върху математика, природни науки и технология. За тях STEM кабинетите са нещо обикновено, докато в България тепърва навлизат. Английският език

продължение от стр. 4

разполага с много време, което да реорганизира постоянно, отлагайки нежеланите дейности. В училищното междучасие ученикът разполага с 10 минути, в които да смени учебниците си, да пие вода, да отиде до тоалетната и в някои случаи да се премести в друга стая. В този период трудно се намира време и за игри - било то на телефона или на двора. А дори и да си открадне някоя дигитална минута преди да е ударил звънецът за час, то със сигурност не се е вгълбил толкова дълбоко, колкото когато си е на спокойствие у дома. България е един от най-големите износители на ум и разум чрез кадрите си по цял свят. Няма логика да търсим пример от държави, които си внасят интелектуални ресурси чрез имигранти. Струва ми се безсмислено да изреждам доказателства за българския гений в лицето на изобретатели и шампиони от олимпиади по различни науки. Не мога да пропусна обаче успехите на младите ни сънародници в електронните спортове. На 16-18 години те доминират на световната сцена с български и чужди отбори и преди да навършат 20 години се пенсионира със завидна сума, за да станат национални треньори в хегемони като Китай и Япония, които са създали тези игри. Нашите деца изграждат естествени и усъвършенствани стратегии, опознавайки играта отвътре, а не заучават ситуационни планове от наръчници, които лесно се разбиват от всеки, който ги е прочел. Това доказва, че умението ни да мислим и разсъждаваме не се унищожава от технологиите, но разбира се, ако се насочват в правилната посока. Затова, мили родители, помогнете на децата си като се поинтересувате от техния свят и ги насочите в него. Ако ги оставите сами, те лесно ще залитнат по някоя безсмислена игра,

също е важен – той се учи още от детската градина. Друг любопитен факт е, че в училището не може да се носят външни обувки, а се обуват чехли. Учениците също така почистват класната стая всеки ден след края на часовете. Учителите и директорът могат да работят в едно училище само пет години, след което сменят работното си място, заради така наречената лотарийна система. Нейната цел е да осигури равенство, за да имат възможност всички да работят и в добри, и в лоши училища. Но колкото и технологична да е Южна Корея, едно нещо от миналото е останало – физическите наказания. Още има училища в страната, в които ще получиш удар с пръчка за лошо поведение. Каква в крайна сметка е формулата за качествено образование? Финландия е идеален пример за това как даването на домашни и тестове не гарантират истинско знание. По-важни са критическото мислене и творчеството, а не това да препишем нещо от Уикипедия. А Южна Корея и другите напреднали държави ни показват, че не можем да продължаваме с класни стаи от миналия век и тежки раници. Да използваме лаптопи в час не значи, че няма да трупаме истински знания. Напротив, ще покаже адаптацията ни към новият свят – този на технологиите. Ученето може да бъде толкова по-лесно и дори забавно, ако приемем тези стъпки. Срамота е, че в повечето български училища има по един STEM кабинет, когато това трябва да бъде нормата. Какво правим ние вместо да работим усилено за обновяване на образователната система? Придържаме си се към старото и отказваме да приемем новото. Но новото е опасно само ако не знаем как да го използваме.

Ева Иванова, 11б

уплътняваща времето с безкрайни повтаряеми действия, но ако ги насочите към игри, развиващи мислене, стратегия и комбинативност, може да се изненадате на какво всъщност са способни вашите деца. Имайте вяра в тях и им помогнете да открият пътя си. Обръщам се и към Вас, драги колеги учители. Децата, с които сте работили преди 20-30 години, не са децата, на които преподаваме днес и нуждите им не са такива, каквито са били. Но това не ги прави по-лоши. Просто имат нужда от друг вид насока. Не бива да забраняваме мостовете от страх, че хората ще започнат да скачат от тях. А смартфоните са точно това - мостове. Докато книгите, телевизията, вестниците са прозорци към отделени и обособени светове, смартфоните и Интернет са мостове, с които да ги достигнем. Те са инструменти, които да ни помогнат да се докоснем и да взаимодействаме с тези светове. Чуvalи сте, че тревата винаги е по-зелена на срещния бряг. Сега учениците ни имат възможност да се пресегнат дотам, да вземат проби и да установят дали това е вярно и да проучат защо и как се случва, вместо да разчитат на докладите на “Министерството на истината”.

Човек се учи цял живот и учителите не са изключение. Аз лично знам, че нямаше да съм това, което съм сега, ако бях поставена в клетка, макар и златна. Нямаше дори да посмея да се обърна към върховете, които покорих, ако технологиите и особено подкрепата да ги използвам не ми бяха служили като стъпала в моето изкачване. Моето време с дигиталните устройства никога не е било ограничавано, а дейностите ми са били поощрявани. Сами ще Ви оставя да си направите изводи за резултата.

Ниазара Георгиева, учител по информационни технологии

Разногласно...

В последно време новото разпореждане за телефоните предизвика доста разговори – и честно казано, малко шокира и нас, учениците. От началото на учебната година нашите устройства биват събирани в кутии в началото на смяната и връщани – в края ѝ. За да разберем как се чувстват учениците и какво мислят по този въпрос, проведохме кратко интервю с учениците от 8 в клас. Повечето пожелаха да останат анонимни, но всички имаха искрени, интересни и забавни отговори на нашите скромни въпроси.

– Какво мислиш за новата наредба за телефоните?

– Не съм против, но понякога ми трябва и не мога да го ползвам.

– Според теб помага ли за концентрацията в час?

– Няма никаква промяна, все още крещим, все едно сме на пазара.

– Как се чувстваш без телефон?

– Все едно съм от по-миналия век.

– Смяташ ли, че ще свикнем?

– Аз свикнах. Мама не свикна. Звъни ми в час. Спокойно, с изключен звук съм.

– За теб телефонът нужда или навик е?

– Нужда. Не мога да гледам. Уча си преди контролно.

– Какво първо правиш, когато си получиш телефона обратно?

– Звъня на мама, да не ме забрави в даскало.

– Когато имаше достъп до телефона си в междучасието, за какво го използваше?

– Ровех в Instagram.

– Как прие новината, че ще ти вземат телефона за целия учебен ден?

– Съсипаха я тая държава.

– Ако отменят забраната как би реагирал?

– Оправиха я тая държава.

– Без телефони учениците по-социални ли са?

– Не, обикновено гледаха нещо в TikTok, а сега им е скучно.

Честно казано, правилото не е напълно излишно. Вече няма инциденти с телефони в час, нежелани звуци от нотификации или ненужно разсейване. Ставаме една идея по-социални и намираме нови теми за разговор по време на междучасие.

Но когато ти потрябва да позовъниш на родител, че си забравил нещо, било то учебник или друго, виждаш, че правилото не е толкова ефективно, колкото изглежда на хартия.

Все пак, това е промяна като всяка друга. Ще свикнем, но ни трябва време. А дотогава, ще се научим на баланс между екрана и реалността.

Дарина Христова и Рая Иванова, 8в

Моето пътуване по „Еразъм“ в Рим, Италия

Пътуването ми по програмата „Еразъм“ в Италия беше едно от най-вълнуващите преживявания в живота ми. Бяхме в Рим и всичко около мен изглеждаше като от филм – старинни сгради, шумни улици, аромат на кафе и топъл южен вятър. Организацията, която се грижеше за нашето пътуване, беше подготвила изключително интересна и богата програма. Освен разходките из красивите улици на Рим, имахме и дипломатически срещи, които ме впечатлиха дълбоко. Никога не съм си представяла, че ще мога да вляза в министерства и институции, за които само бях чувала по новините. Посетихме Министерството на образованието, където ни разказаха за италианската образователна система и проектите за младежи. В Министерството на социалните въпроси говорихме за това как Италия подкрепя семействата и хората в нужда. В Министерството на външните работи усетих колко важно е сътрудничеството между държавите – там атмосферата беше сериозна, но вдъхновяваща. В Министерството на спорта

видях колко голямо значение отдават италианците на движението, здравето и отборния дух. Един от най-незабравимите моменти беше посещението ни във Ватикана. Имахме невероятната възможност да се срещнем с новия Папа – Лъв XIV. Самото усещане да стоя пред човека, който е духовен водач на милиони хора по света, беше неописуемо. Разгледахме и сградата на президентството – внушителна, с красиви коридори и стаи, пълни с история. Потрети за различни крале и кралици, принцове и принцеси, всичко беше с различна архитектура във всяка стая. Имаше Главна церемониална зала, Бяла зала, Червена зала, зала за Молитви, библиотека и много други кабинети. Това пътуване ме научи не само на нови знания за Италия, но и ми показа колко е важно да си отворен към света. Почувствах благодарност, вълнение и вдъхновение да продължа да се развивам, да уча и да мечтая още по-смело.

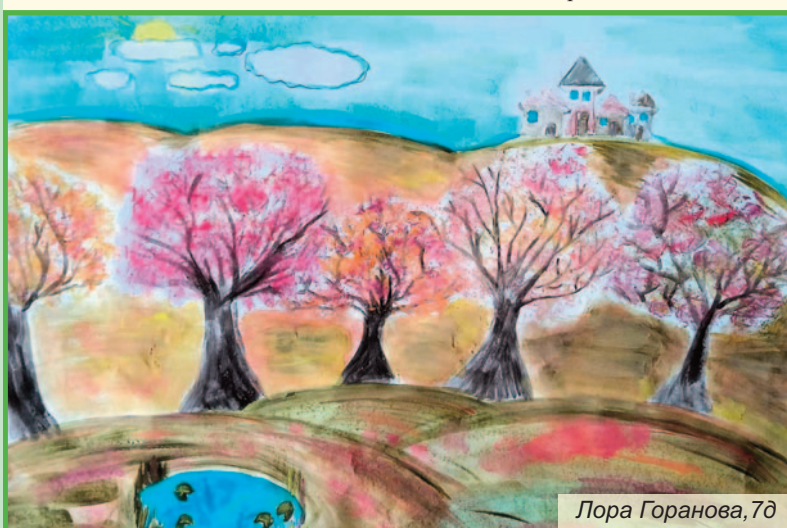
Никол Ангелова, 11а

Търсим си колеги

Хей ти! Да, ти! Чел си вестника ни, нали? Това не е кой да е вестник, а училищният ни вестник. Вече дълги години той носи купища отличия от журналистически конкурси. А заглеждал ли си се в автора на статиите? Да, това сме ние, редакционният екип на вестник „В@з, Буки, Веди“. На голяма част от нас скоро ще се наложи да завършим работата си тук и искаме да предадем щафетата на следващите любознателни и ученолюбиви деца. Призоваваме те да станеш част от екипа ни! Слушай (чети) в каква обстановка може да се потопиш.

Чрез работата ти за вестника можеш да развиеш най-различни умения. Едно от водещите е работата в екип – всички сме едно семейство, променящо членовете си с времето, но винаги запазващо посланието си. Също

така ще имаш възможности за безброй анкети и интервюта – някои от тях и с известни личности. Доста статии включват и твоята позиция и гледна точка, където ще можеш да изразиш свободно мнението си на актуална тема. Може да представиш на аудиторията нещо ново и да ни запознаеш с твоите любими теми. С отварянето на новия кабинет по дебати и студиото за звукозапис способностите ни да създаваме се разгръщат все повече: ще имаме по-модерна обстановка, готова да ражда свежи нови идеи, възможност за заснемане и записване на видео или звукови материали за други проекти, чиито граници ще бъдат само

Лора Горанова, 7д

Крисия Великова, 3б

въображението и тези, които сами си поставим. Възможностите са безкрайни, а ти, ще ги грабнеш ли?

Предизвикваме те с една творческа задача: разкажи ни интересна случка, в която си участвал или наблюдавал, сподели ни позицията си по вълнуваща тема или ако ти е по-удобно – напиши ни есе. Имаш свободата да ни представиш кой си! Очакваме твоите материали на имейл адреса на вестника el_vestnik@abv.bg

Най-важното е да ни доставя удоволствие и забава. Тук единственият минус, който приемаме за плюс, е де-нощната работа върху чудесните материали, които ти четеш всеки път. Присъедини се към нестихващия творчески хаос на училището и стани едно от лицата на „В@з Буки Веди“!

Ира Карабиберова, 11б
Мартин Йотов, 11г

Изкуство сред немската природа

Отново по „Еразъм“ през лятната ваканция

Никога не сме си представяли, че през летния сезон вместо на плаж ще се озовем на палатки с „напомпани“ дюшеци в горите на далечната Германия, но и това може да махнем от списъка си с „екстремни“ преживявания. И така бяхме принудени да напуснем комфорта на леглата си за следващата седмица. От 19 до 27.08.2025г. станяхме участници в проекта по програмите на „Еразъм“.

Съдбата ни започна с един онлайн формуляр и докато се усетим, вече бяхме във влака, а в следващия миг на самолета за Франкфурт. Там търсихме багажа си на няколко различни етажа, зони, нива, поднива и подподнива. След мащабното издирване на дисагите

си и още около час път, бяхме изправени пред най-трудното предизвикателство – да разгъваме палатките си. Но това завърши с успех, благодарение на поговорката „Сговорна дружина палатки повдига“. Записвайки се за проекта, знаехме, че ще нощуваме и прекарваме времето си в къмпинг зона, но не знаехме за какво да се подготвим. Очакванията ни бяха надминати, тъй като атмосферата там беше изключително приятна и се наслаждавахме на природата, която заобикаляше близките градове. Едва можеше да се усети как дюшеците ни бавно, но славно спадаха и практически спяхме на земята няколко дена (доста можеше да се усети). През цялото друго време бяхме като по филмите за скаути: палихме лагерен огън всяка вечер, правихме си маршмелоу, събирахме се и си разказвахме истории, забавлявахме се, правихме шутрини, стояхме будни до късно в гората, общувахме си с хора от всякакви народности, някои бяха наши хора, други – не толкова.

Темата на проекта беше Expression in movement and art, като повечето ни занимания, засягащи мотото, бяха реализирани в креативните работилници, в които участ-

вахме. Освен театър, фотография, видеография и музика, този път се появи изобразителното изкуство като опция, а то не друго, а модерно абстрактно изкуство. Всяка група имаше за задача да интерпретира тази идея по своя си начин и със своето изкуство. С това си действие, показахме красотата на изкуството и как всяко едно е прекрасно по неговия си индивидуален начин.

Накрая дойде денят за представяне на проектите от работилниците и всяка група показа как със своето изкуство и по своя начин е интерпретирала темата. И в края на краищата нямаше човек, който да не е останал изненадан от всичките ни творения, а те бяха: изложби на картини и снимки, няколко късо-

метражни филма, театрално и танцово изпълнение и една висока бамбукова кула, която стоеше като символ на нашата креативност.

Други акценти от пътешествието ни бяха пътуванията до близкия град Майнц, където имахме да изпълняваме забавни задачи из града, както и отделно пътешествие до центъра на Висбаден. Хванахме си влак и до Франкфурт (БДЖ пасти да яде), за да разгледаме добре запазе-

ния стар град, сгъшен на фона от небостъргачите. Изключително интересен момент беше междукултурната вечер, в която всеки народ представи интересни неща, свързани с националността си, културата си и най-важно-националната си кухня!

В крайна сметка напуснахме зоната си на комфорт, но открихме нови приятелства, култури и начини за изразяване чрез изкуството. Разбрахме, че истинската стойност на подобни проекти не е само в наученото, а в преживяното – в споделените моменти, в смеха тънкия плат на палатките и в усещането, че всеки лош аспект в живота може да бъде превърнат в позитивен.

Мартин Йотов, 11г
Деян Тончев, 11в

Аз бях там!

Подновяваме една позабравена рубрика от предишните броеве на вестника, в която ще ви разказваме за интересни места от България и чужбина, които може би ще ви вдъхновят за някое ново пътешествие. За какво е ваканцията, ако не крачим из непознати и неизвестни местенца? Макар че учебната година набира скорост, можем да си помечтаем, нали.

Златните мостове – едно приказно кътче в планината

Чували ли сте някога за природния феномен Златните мостове? Това е популярна местност, сгушена из стръмните и покрити с гори склонове на планината Витоша. Мястото също така е познато и като Морените. Намира се южно от град София, недалеч от Черни връх – най-високия връх във Витоша. Тази дестинация е подходяща за планински походи, както и за посещение през уикенда, най-вече през лятото, когато времето в планината е прохладно и перфектно за разходки сред природата. Това е и едно от местата, на които Алеко Константинов организира първите туристически прояви в България.

Сигурно вече се питате защо точно така е кръстено това място, не може ли някакво друго име да носи. Името не е случайно. По камъните може да се видят жълти мъхове, които, ако слънцето ги огрее, получават лек златист цвят – оттук идва и думата „златни“, а „мостове“ присъства в името на това приказно кътче, защото камъчетата са разположени над самата река и са като малки мостове над поточето.

А какво всъщност представлява това място? Това е местност, покрита с големи овални камъни, разположени по поречието на Владейска река (река, извираща от Витоша и преминаваща през Софийската котловина), но намиращо се на фона на гъсти зелени гори. Този феномен се е формирал за дълъг период от време, преди хиляди, дори и милиони години назад във времето, под въздействието на ерозинното действие на водата и сферичното извет-

ряване (тоест камъните придобиват заоблена форма с течение на времето). Този геоложки феномен е познат още от времето на римляните. Жителите на тогавашния град Сердика и посетителите му, които са били от всички краища на Римската империя, са се възхищавали на гледките в планината и мястото става прочуто. След Освобождението, в края на 19 век, това е една от първите локации, на които Алеко Константинов организира една от първите туристически дейности у нас. Златните мостове постепенно стават все по-прочути из България, като днес това е една от най-популярните дестинации из Витоша.

В района на местността има и други интересни обекти, които могат да се посетят. Сред тях са Черни връх, Боянския водопад, Копитото и др. Това е и начална точка за някои маршрути и екопътеки из Витоша. Около местността има и много хижи, някои от които са разположени по някои туристически маршрути. Може би ще намерите време през есенната ваканция да отскочите до София и сами да откриете красотата на това приказно местенце.

Мартин Първанов, 9а

Сега накъде?

Журналистите ни обикалят България и света

Много хора обожават да пътуват, да излизат извън пределите на дома си и да вкусат от различното. Изборът на дестинация се базира на вкуса и стила на човека, с една дума естетиката му. Някои хора са увлечени по спокойни малки кътчета в планините с хубава природа и почти никакви хора. Други предпочитат адреналина и движението на големи метрополиси с чудесна храна, високи небостъргачи и хиляди интересни туристически обекти. На мен винаги са ми допадали малките или големите туристически градове, модерни, но и със запазено старомоден чар. Сега ще ви заведе в Америка. Крайбрежният град Чарлстън е точно такова място. На всеки две-три години моето семейство лети до САЩ за лятото. Тези пътувания са много специални за мен, защото освен че се виждаме с роднините си, също посещаваме някои от забележителните американски градове, които са важни в историята и културата на моята родина. Това лято бяхме в Опри Милс в Нашвил, Сейнт Луис, Канзас Сити, но едно от любимите места, което вече два пъти съм посетила е Чарлстън в щата Южна Каролина.

С богата история, изобилие от красиви гледки и уникални сувенири, Чарлстън, Южна Каролина, е идеално място за любителите на история, ар-

хитектура и храна с морски дарове. Градът е един от най-старите в САЩ и играе ключова роля в Американската революция и Американската

гражданска война, две събития, които са оформили държавата, която познаваме днес. Един от най-големите исторически паметници в града е Батерията - 1,9-километрова защитна стена и крайбрежна алея в южния край на полуострова. В Гражданската война от 1861-1865 г. тя защитава града от морски атаки. Днес до нея се намира красив обществен парк (градините Уайт Пойнт), от който може да се видят още изящни гледки на морето и пристанището на Чарлстън. В Чарлстън, докато се разхождаш (или правиш обиколка с конска карета, воден от екскурзовод) по живописните калдъръмени улици, ставаш свидетел на цяла палитра от разнооб-

разна и цветна архитектура. В Чарлстън се срещат поне осем архитектурни стила, най-видните от които са колониалният, грузинският, федералният, класически и готически възрожденският, викторианският и други. Някои известни сгради са имението Уентуърт, къщата Хейбърд-Вашингтон, Историческият градски пазар (център с ръчни изделия, бижута и специ-

алните местни кошници от сладка трева) и две от любимите ми – Рейнбоу Роу и Розовата къща. Последната спомената е направена от розов

Интересни места в България

Искаме или не – лятото приключи и отново дойде времето на домашните, контролните и ставането рано. Въпреки това аз ще върна малко летния дух и ще ви дам идея къде да прекарате забавно и интересно следващото лято.

Ако сте любители на почивката (като мен) най-вероятно предпочитате да лежите на плажа със студено кафе в ръка. Ако сте от хората, които обичат да се разхождат из природата (отново като мен), ще харесате маршрута, който ще ви предложа.

За моето семейство планината Родопи оглавява класацията за най-красива планина в България. Това е и причината в продължение на няколко лета да се връщаме там. Най-хубавото е, че въпреки това все още не сме обиколени всички места. Тази година се спряхме на град Смолян и околността. Първото място от списъка беше Орфееви скали, разположени в близост до Пампорово. Има асфалтов път, по който може да се стигне с кола, а ходенето от асфалта до самите скали е лесно и кратко. Заслужава си, защото се разкрива спираща дъха гледка към Смолянските езера. Те, от своя страна, се намират на около 20 минути с кола от града. Пешеходният участък до първите две езера е кратък, но за третото ще ви трябва повече време и воля. За съжаление обаче през август месец едното беше пресъхнало.

Сега ще ви представя двете ми любими места от почивката. Едното е по-забавно и разпускащо – екопътека „Невестата“, а другото определено ще ви вземе силите – Каньонът на водопадите.

Екопътеката се намира на пътя между Смолян и Пампорово, дълга е малко повече от 3 км. и се изминава за около

ляща и за малки деца. Единственият стръмен и малко по-труден участък е пътят към финалната гледка. През цялото време се придвижвате в прохладната прегръдка на гората. За по-любопытните има поставени табели с информация за растителните и животинските видове в района. Обособени са и кътчета за отход и снимки, както и детска площадка за по-малките. На финала се разкрива гледка на обширната планина и сгущения в нея Смолян.

Името на екопътеката произлиза от легендата за местността. Според нея турски владетел харесал смолянска девойка и пожелал да се ожени за нея. Тя се съгласила, но искала преди сватбата да погледне за последен път родния си град. Когато се качила на скалата, девойката се хвърлила от нея. Това дава името на екопътеката, а самата скала се вижда от пътя в червен цвят.

За да се привлече интереса на туристите, са изградени различни атракционни. За любителите на екстремните преживявания край на пътеката предлага дълъг въжен тролей. За малко по-страхливите в началото е обособен въжен парк със стена за катерене, три въжени пътеки сред дърветата и по-къс тролей. Преминаването през парка става напълно обезопасено, под над-

един час в двете посоки. „Невестата“ е лека, подходяща

зора и напътствията на инструктори. Ако сте решили да изгорите малко калории, заобиколени от дива природа,

то екопътеката Каньонът на водопадите е вашето място. За да се стигне, се тръгва по пътя Смолян – село Мугла. Екопътеката е кръгова и се изминава за 3 часа без почивките, ние я изминахме за 4 часа и половина. Има дълго време ходене по равен път, но има и много изкачване. Трябва да ви предупредя, че има стръмни и опасни участъци, които за съжаление, не са обезопасени. Отново са обособени беседки за отход и похапване. Надявам се да не съм ви отказала. Въпреки трудностите, които ще изпитате, ви обещавам, че ще се върнете доволни и заредени. Ще видите три величествени водопада, ще минете по-малки дървени мостчета, сгущени сред дърветата, и ще видите гледки, които ще ви оставят без думи.

В случай че се вълнувате от астрономия, мога да ви препоръчам да посетите обсерваторията в Рожен и планетариума в Смолян. В обсерваторията ще видите истински телескоп и ще научите как се изследват небесните тела, а планетариумът ви дава възможност да чуете и видите разработен филм за историята на Слънцето и

планетите. Родината ни предлага много забележителни места, развити и пригодени за различните интереси и възрасти. Надявам се да прибавите някое към списъка с места за посещение и да си прекарате също толкова добре, както аз и моето семейство.

Стефания Петрова, 11б

бермудски камък и е най-старата къща в Чарлстън. Откакто е построена преди 310 години, сградата е била използвана за много различни неща, от типа на моряшка таверна в късния XVII век

до частен дом и художествена галерия. И до ден днешен Чарлстън ми е един от любимите градове. Но дори да имам възможност да се върна (и надявам се, че ще мога някой ден), все още има толкова много неща в света да се видят! Толкова много държави да се посетят! Въпросът е само коя ще е следващата?

Ана Постълуйт, 9б

„Забравих да умра“

Халил Рафати

Халил Рафати има тежко детство. Без майчина любов, бащина закрила или приятни семейни моменти. Той намира утеха в дрогата, алкохола и хората по улицата, изоставени като него. От Охайо се мести в Калифорния, с нагласата да подобри живота си. Въпреки това Халил се изправя пред множество перипетии. Пробва всякакви наркотични вещества и остава бездомен. Единственото, за което мечтае, е щастливо детство с любов. Многократно опитва да спре да употребява, за нещастие, безуспешно. Дните му се превръщат в истински мъчения, пълни със страдания и самота – беше е твърде късно за него. Ако разкажа тази болезнена история на някого, той едва ли би ми повярвал, че Рафати, зависим, на предела на живота си, сега е мултимиллионер и основател на верига заведения за натурални сокове в Калифорния и пансион за наркозависими и алкохолици по време на рехабилитация. Колкото

и невероятно да звучи, то е факт. Героят доказва, че всичко в живота е възможно, няма значение, че ситуацията изглежда безизходна. Докато четях книгата, ме побиваха тръпки. Всичко се случваше толкова бързо. Как от върха той слизаше надолу, после отново се изкачваше нагоре, докато друга трудност не се появеше. Напрегнатите и вълнуващи чувства траеха до края. Вдъхновяваща е мисълта как този човек минава през всичко това, та даже и още и никога не се отказва от задачата да промени и спаси себе си. Тази книга разкрива истината, че надеждата умира последна и да не спираме да продължаваме напред. Не знаем какво е подготвил животът за нас и не знаем чрез колко милиона начини е възможно да го променим. Халил Рафати доказва, че „твърде късно“ не е причина за отказване и невъзможни неща не съществуват.

Радост Петкова, 11а

Международна конференция по повод 65 - годишнината на Плевенския клон на Съюза на учените

В периода 5, 6 и 7 юни 2025г. се проведе международна конференция „Наука, технологии и иновации за устойчивост на регионите“ по повод 65-годишнината на Плевенския клон на Съюза на учените. В конференцията взеха участие учени, преподаватели, изследователи и представители на академичната общност от страната и чужбина. По време на форума се представиха 42 научни доклада от 73 автори в разнообразни области.

Иновативната идея, която беше включена от доц. Т. Вълова – председател на Плевенския клон на Съюза на учените, в конференцията, е изцяло нов форум с темата „Науката през очите на учениците“. Форумът се проведе на втория ден във ВВВУ „Георги Бенковски“, гр. Плевен, с участието на МГ „Гео Милев“, СУ „Иван Вазов“, СУ „Стоян Заимов“ и Младежкия парламент. Всяко училище представи свой разработен научен проект:

- МГ „Гео Милев“ представи проекти, насочени към по-лесното усвояване на учебния материал чрез видеогри.

- Нашето училище беше представено от учениците от 2б клас, които бяха конструирали роботи, направени от легло и можещи да извършват дейности в помощ на хората. Второкласниците са част от Клуба по роботика към Сугестоцентър, Плевен с ръководител Преслав Гайдарски и вече за втори път имат научна изява.

- СУ „Стоян Заимов“ представи разработен проект за опазване на околната среда

- Младежкия парламент беше комуникатор между различните училища. Освен това представи презентация, която запознава присъстващите с неговите цели и дейности и различните инициативи.

Мария Петрова, 11г

Аз и думите

1 ноември

1 ноември е ден специален, на будителите празник национален. С перо и книга във ръка будителят носи светла искра.

Будител славен и добър, вдъхнови ни – много повече от веднъж да видим силата и вярата в нашия език, и културата на нашите велики предци.

Будители, поклон за вашите светли идеи и вашите пламтящи мисии!

Никол Добрева, 6б клас

„Будители(те)“

В бой за свобода загинаха достойни синове на нашата родна България.

Христо Ботев – с последния си дъх на връх Околчица, а Левски – Апостолът на свободата, сред мнозината,

които създадоха тайни комитети в името на делото. В Хилендарския манастир, не със сабя, а с перо,

Паисий Хилендарски написа „История славянобългарска“. Осъзнал, че най-силното оръжие е просветата,

Петър Берон запалва искрата на новото българско училище. Те са част от смелите българи, които с дело и слово

пробудиха духа на българския народ и отдадоха живота си за свободата на Родината.

Пламена Иванова, 6д

Във този ден чудесен, ще празнуваме със песен. За народните будители, нашите освободители. За това, че са се борили и добро са ни сторили.

Левски бе добър и смел, хладнокръвен и умен. С лъвско сърце и усмивка на лице, той не се предаде и свободата ни даде.

Вазов - поет незабравим. Пленява с рими всеки до един. Със романите си, той оставя ни без дъх и повдига вечно българския дух.

А Ботев, в бой за свободата, с кораба Радецки тръгнал по реката. С чета и характер смел, към победа ни повел. И вечно той остава ни в сърцата, като смел герой със пушка във ръката.

И във този светъл, слънчев ден от усмивки озарен. Не ще забравим в този час, абсолютно никого от вас, народните будители, нашите освободители.

Ангела Марковска и Светлозара Марковска, 6 ж

Време е за фестивал!

Ученическият духов оркестър на „Иван Вазов“ има честта да участва в петото издание на Бентфест, който се проведе от 17 до 19.09.2025г на откритата сцена в Регионалния исторически музей. Това е фестивал на професионалните духови оркестри под наслов „От бай Дико до Тико-тико“. Нашите музиканти са участвали в третото и в петото издание на събитието. Пиесите, изпълниха тази година, са: „Въбелски марш“, сюита „Възрожденски песни“, песента „Една българска роза“, „Хубава си, моя горо“, право хоро, както и няколко песни от чужди автори. „Хубаво е да бъдем редом с големите на професионална сцена и да покажем какво сме постигнали като оркестър.“ сподели диригентът им Красимир Янкулов. Техният концерт беше посрещнат с аплодисменти и топли усмивки от публиката и създаде допълнително настроение на фестивала.

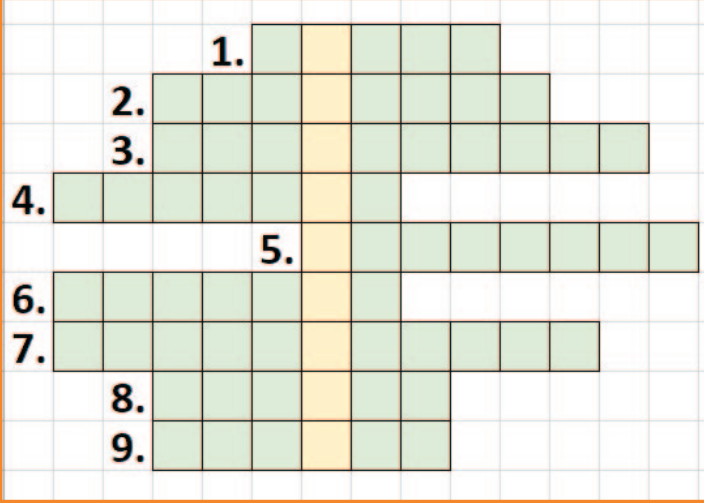
Никол Ангелова, 11а

Рая Иванова - 8 клас

Кръстословица

1. Основно средство за просвета.
2. Културна институция, създадена от будителите, изпълняваща учебно-просветителски функции.
3. Епоха на пробуждане.
4. Титлата на учениците на Исус Христос.
5. Жанр от началото на XVI век. Представлява популярни сборници религиозни поучителни текстове.
6. Единственото училище през епохата на османското владичество.
7. Основната цел на будителите.
8. Хилендарски монах.
9. Друго име за будител.

1. книга 2. читалище 3. възрожденски 4. дамак 5. владичество 6. училище 7. образователно 8. Плавци 9. ученик

Ортогонално

Забавни минути

ХОРОСКОП ЗА НОЕМВРИ 2025 ГОДИНА

Овен

Ноември ви носи енергия и вдъхновение, Овни! Усилията ви започват да дават плодове, а плановите се оформят. Работата ще изисква концентрация и тактика – не се поддавайте на интриги и изкушението да получите всичко наведнъж. Венера във Везни ви дарява с чар и дипломация, използвайте ги за нови контакти. В края на месеца обърнете внимание на личния живот.

Телец

Ноември ви подтиква да търсите баланс, Телци! Усещането за самота е знак, че трябва да намерите общ език с близките. Първите дни носят промени и срещи, които ще ви отворят нови хоризонти. Венера във Везни ви вдъхновява за обновяване на визията, а Меркурий в Стрелец дава лекота и увереност. Средата на месеца е време за признание и уважение от колеги. В края се съсредоточете върху семейството и дома.

Близнаци

Ноември ви дава настроение за победа, Близнаци! Усилията носят стабилност в работата и по-добри отношения с колегите, а Слънцето в Скорпион ви зарежда с енергия и смелост за нови стъпки. Венера във Везни подсилва интуицията – слушайте я, за да избегнете грешки. Средата на месеца изисква внимание към финансите и предпазливост. Краят на ноември носи хармония – и ясна визия за бъдещето време е за нови знания и мечти.

Рак

Ноември ви изправя пред минали спомени и нерешени въпроси, Раци. Слънцето в Скорпион подтиква към интроспекция, а интуицията е вашият най-добър съветник. В началото на месеца работата носи нови позиции и признания, а Венера във Везни отваря врати за творчески успехи. Средата на ноември изисква предпазливост с финансите и отлагане на големи покупки. Краят обещава сбъднати мечти – шанс за нов дом и по-силна увереност.

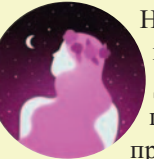
Лъв

Ноември предупреждава срещу излишна суета, Львов! Слънцето в Скорпион засилва страстите и поставя на изпитание лоялността – пазете хармонията у дома. В началото на месеца избягвайте важни срещи, а вдъхновението на Венера във Везни ще

разкрие нови таланти. Средата носи професионални проекти и напрежение с началници, но успехът е близо. Краят на ноември връща увереността приятели и съмишленици ще ви подкрепят в новите идеи.

Дева

Ноември ви носи късмет в любовта, Деви, но пътят към щастието минава през решителност. Слънцето в Скорпион засилва емоциите и раздразнението – запазете спокойствие и не обръщайте внимание на околните. След средата на месеца ще блеснете с качества, които впечатляват колеги. Венера във Везни ви вдъхновява с красота и нови срещи. Средата на месеца е напрегната – проверявайте внимателно информация и сделки. Краят обещава усилия за стабилност и добър имидж.

Везни

Ноември ви приканва да се погрижите за себе си, Везни! Хобита, пазаруване и малки удоволствия ще поддържат доброто ви настроение, а Венера във вашия знак ви дарява с чар и дипломатичност. Началото на месеца носи стабилни приходи и нови професионални предизвикателства, но и по-високи натоварвания. Средата изисква умело лавиране и компромиси, за да избегнете конфликти. Краят на ноември обещава застой – върнете хармонията с любимо занимание.

Скорпион

Ноември изостря интуицията ви, Скорпиони! Тя ще ви помогне да избегнете грешки и да изберете правилния път. В началото на месеца са възможни финансови спънки – не бързайте с кредити, ситуацията скоро ще се подобри. Венера във Везни ви дава прозорливост, а средата на ноември носи пътувания и нови гледни точки. Краят на месеца е ще зависи напълно от вас – пазете се от прибрзани решения.

Стрелец

Ноември ви носи незабравими преживявания, Стрелци! Пътуванията отварят нови хоризонти и полезни контакти, а Слънцето в Скорпион ви дарява с чар и енергия. В началото на месеца пестете силите си за важни задачи, заниманията за душата ще ви върнат баланса. Средата обещава изпитания и напрежение – не драматизирайте, промените са за добро. Краят на ноември носи нови възможности за знания, финанси и развитие – време е да действате смело.

Козирог

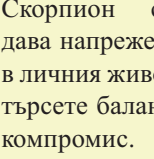
Ноември е динамичен и наситен, Козирози! Слънцето в Скорпион разпалва чувствата и носи нови срещи, но внимавайте с интригите. В началото на месеца събитията се сипят едно след друго – фокусирайте се върху важните цели и знанията, които ще ви трябват. Средата обещава стабилност и ясни решения, а Меркурий в Стрелец носи лекота в делата. Краят на ноември ви настройва празнично – време е за смели идеи и нови начинания.

Водолей

Ноември ви приканва да планирате разумно, Водолеи! Успехите в работата носят бонуси и нови възможности, но контролът над разходите е задължителен. Слънцето в Скорпион създава напрежение в личния живот – търсете баланс и компромис. Венера във Везни ви вдъхновява за стил и творчество, а Меркурий в Стрелец обещава нови контакти и пътувания. Краят на месеца ускорява ритъма – идват награди, признание и свежи перспективи за развитие.

Риби

Ноември ви дарява с победоносно настроение, Риби! Любимите тревоги остават назад – самотните срещат сродна душа, а двойките намират повече време един за друг. Слънцето в Скорпион разпалва страстите, но пазете се от импулсивни разходи. Венера във Везни ви вдъхновява с красота и хармония, а Меркурий в Стрелец помага да видите бъдещето по-ясно. Краят на месеца изисква почивка и внимание към здравето – заредете се с тишина и спокойствие.

Мирослав Борисов, 11г

Математически пъзел

Проверете своята логика и бързина като решите математическия пъзел! Не оставяйте мисълта че е тръгно да ви плаши! Има две нива които са предназначени както за по малките така и за по големите. Единственото което се иска от вас е да подредите числата така че уравненията да са верни.

ниво: лесно-средно

4	x		=					-		=	6
		+		+				-		+	
		16	-		=			1	+		= 7
		=		=		÷		=		=	
	x		=	18			+		=	7	
+						=					
							-		=	2	
=		x						-			
13	-		=			16		1	x		= 6
		÷		+		+		=		-	
9	-	5	=			19				2	
		=		=		=			=		
	-	36	=	7			-	31	=		

Късмет!

Възможни числа:

1; 1; 1; 2; 3; 3; 4; 4;
4; 6; 6; 6; 6; 6; 7; 8;
10; 10; 12; 18; 18;
35; 43

ниво: трудно

		28	-		=						
			x		+						
				x	=						
			=		=						
59	+		=			30	+		=		
		÷					÷				
28	-		=			22	÷		=		
		=		÷		-		=			
	-	21	=			10	+	14	=		
			=		=						
		21	-	9	=						

Възможни числа: 1; 1; 3; 8; 10; 12; 12;
14; 18; 21; 22; 24; 24; 27; 44; 80; 96

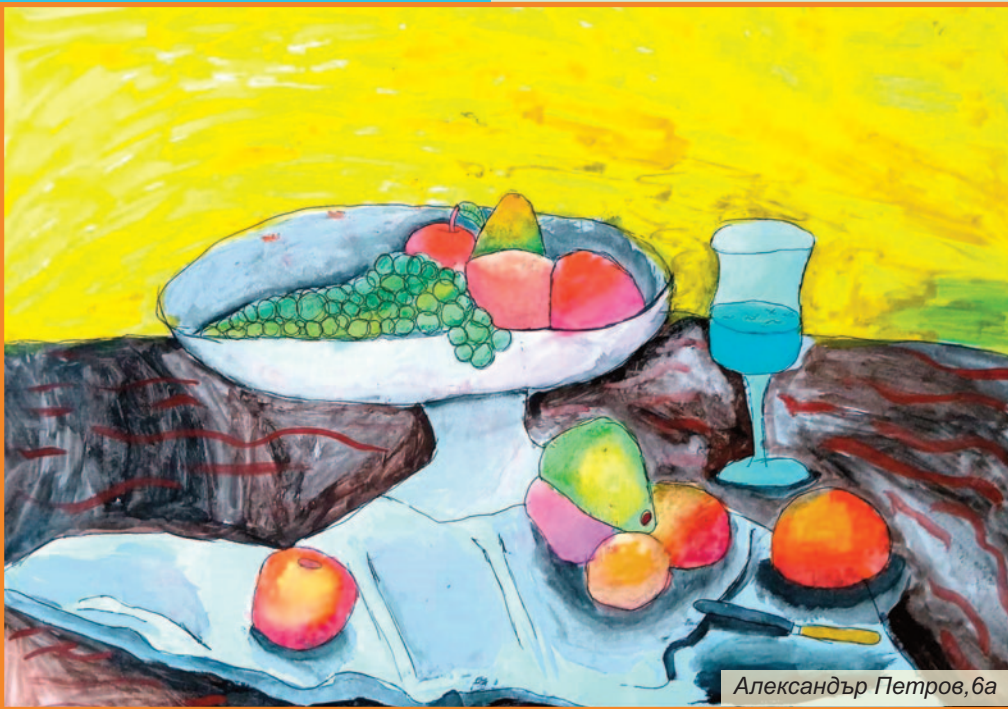
Мирослав Борисов, 11г

На първи ноември ние отбелязваме Деня на народните будители. Това е ден, в който си спомняме за хората, които са ни дали сила и дух.

Будителите са книжовници, учители, свещеници, революционери и всички, които са събудили българския народ през тежките времена.

За мен този празник е важен, защото благодарение на тях днес можем свободно да учим, да четем и да знаем нашата история. Харесва ми и че в училище говорим за тях и така си припомняме колко ценни са те.

Габриела Петкова, 6д

Александър Петров, 6а

Редакционен екип

Николай Петков 12б, Гергана Христанова 12г, Цветелина Христова 11б, Яна Янева 10а, Марта Милева 10а, Никол Ангелова 10а, Стефания Петрова 10б, Ева Иванова 10б, Ира Карабиберова 10б, Деян Тончев 10в, Михаела Минкова 10в, Мирослав Борисов 10г, Мартин Йотов 10г, Цветина Данчева 10г, Мария Петрова 10г

Редактор Ивелина Танева
Предпечат Йончо Йончев

Броят е редакционно приключен на 26.10.2025г.

Издава: Инфо Принт ЕООД – гр.Плевен
Печат: info-print.com

Тираж: 500